

DOMOLJUB

Izbavaj vank četrtak. Cena mu je 3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tujo državo 6 K.) — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

Slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“ Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inšarati pa: Upravništvu „Domoljuba“, — Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Stev. 17.

V Ljubljani, dne 26. aprila 1917.

Leto XXX.

Golobček mirú.

Kakor vesoljni potop je sedanja krvava vojska: doba uničevanja, doba umiranja, doba vzdihovanja in grobov. Vsi, ki imajo še kaj srca v prsih, hrepene po tem, da bi skoraj priletel golobček z zeleno vejico miru in potolažil obupne duše z zagotovilom, da se bliža sladki mir. Naš mladi cesar je zopet že v drugič poslal golobčka v sovražni svet. Bog daj, da bi se ne vrnil prazen v našo domovino!

Ruska revolucija je dala ljudstvu svobodno besedo in v tej svobodi se je rodila tudi tista izjava, ki jo je predsednik ruske vlade Lvov javno izpovedal, in v kateri je dejal, da nova pomlajena Rusija neče osvajat v sedanji vojski tujega sveta, marveč da hoče le, naj Rusija ohrani svojo samostojnost, in naj se svobodno razvijajo tudi drugi narodi. Na to izjavo je odgovorila naša vlada, da se ž njo popolnoma sklada. Na ti podlagi je torej dogovor o miru med Rusijo in med našo državo takoj moč. Mi vsi vemo, da je vse to delo našega cesarja, ki od prvega dne, kar je zasedel prestol svojih dedov, z vso silo dela za skorajni mir. On je sam na bojišču izkusil grozo vojske in zato tem bolj želi, da bi ta strašni čas čimnajpreje minil. Poročila iz Londona in Pariza prihajajo, da je tam večina državnikov prepričana, kako odkritostno je prizadevanje našega mladega cesarja za mir. To je nepopisne važnosti, ker je med državami, ki so v boju, danes neznanje prešlo že v besno sovraštvo. Besedno o zaupanju in odkritosrčnosti našega cesarja glede na mir je zlata vredna. Ob času, ko s srda polnimi besedami govore angleški in francoski ministri o nemškem vladarju, čujemo to besedo, in v nji pričujemo svoje upanje, da prizadevanje za mir pot ne bo brez uspeha.

Seveda so pri tem velike težave. Prva težava, ki je ne smemo prezreti, je ta, da je

skoraj nemogoče misliti na kak poseben mir s katerokoli državo, tudi z Rusijo ne. Rusija je vezana s pogodbo z drugimi svojimi zaveznicami, da sama ne bo sklepala miru; in kakor čujemo, so na Ruskem vse stranke v tem edine, da se mora ta pogodba držati. Tudi tisti del socijaldemokratov, ki prav posebno vneto dela za skorajni mir, se drži tega načela. Druga reč na Ruskem je pa vprašanje Dardanel. O tem so tudi vse stranke na Ruskem edine, da potrebuje Rusija prostega izhoda iz Črnega morja skozi Dardanele v svet. Njena trgovina ima velikansko škodo, ker so bile Dardanele l. 1912 in 1913 ob balkanski vojski in od l. 1914 do sedaj vsled svetovne vojske zaprte. Na milijone kvintalov žita, ogromne množice lesa ne morejo ven, in to čuti delavec prav tako kakor kmet. Preje se je vedno trdilo, da prostega izhoda Rusija drugače ne more imeti zagotovljenega, nego da dobi v popolno svojo last evropsko Turčijo s Carigradom vred in obenem tudi turško ozemlje na vzhodni strani Črnega morja Dardanel in Bospora. Zdaj, ko je padla beseda, da Rusija neče osvajati, se vidi, da bi se dala za Rusijo sprejemljiva rešitev doseči tudi na drug način. Časopisi poročajo, da bi bili Rusi zadovoljni, če bi se Dardanele postavile pod mednarodno varstvo, tako da bi prav za prav nobena država ne bila lastnica Dardanel, marveč, da bi vse velike države jamčile, da se ne bodo v nobenem slučaju zaprle in da bi imele torej trgovske in vse druge ladje vedno slobodno vožnjo skozi. O Angležih čujemo, da so s tem tudi zadovoljni, o Francozih nam niti govoriti ni treba, vprašujejo le, ali bosta Avstrija in Nemčija hoteli sprejeti tak načrt. Turki bi se potem seveda niti ustavljati ne mogli. Po našem prepričanju je sedaj to vrašanje na taki poti, ki bo gotovo vodila do srečnega konca.

Pregled po svetu.

Ministri se umikajo? Zavela je druga sapa. Že za Velikonočo so se nekateri nadejali, drugi pa bali novih jezikovnih naredb, ki bi bile — ako bi se bilo pričakovanje vresničilo, razburkale vso javnost in zanesle nezadovoljnost v vse sloje. Zdaj se pa oglašajo po časopisju drugi glasovi: Mirovna pogajanja, ki se obetajo, oziri na rusko in vnanjo politiko sploh in pa modra preudarnost vodilnih mož, predvsem pravičnost miroljubnega in vse narode v Avstriji ljubečega vladarja, je zaenkrat popihala nevarne načrte in naklepe nemških strank v kot. Nastopil je čas, ki bo zahteval dobrovoljno in naklonjeno sodelovanje vseh avstrijskih narodov, zato pa bi bilo sila bedasto, če bi jih sedaj razdvajali, ko so se kolikorotoliko približali v skupni obrambi širše domovine na bojiščih. Kot naravna posledica neizvedenih jezikovnih in drugih neprilicnih namer — je bila, da sta odstopila ministra dr. Bärenreither in dr. Urban. — Umaknil se je tudi minister za Galicijo dr. Bobrzynski. — Dne 19. aprila so se podali voditelji nemških strank k cesarju, kjer so

patmeno obrazložili svoje »skrb« in mole-
dovali naj bi se izvedle naredbе, »ki so
državna potreba«. — Cesar je previdno
odgovoril. Naglašal je, da se hvaležno spo-
minja požrtvovalnosti in zvestobe Nemcev
v sedanji vojski, da ohrani vsekdar zaupa-
nje avstrijskim Nemcem; računa pa zanes-
ljivo s tem, da bodo zastopniki vseh naro-
dov v Avstriji složno sodelovali in na ta
način pripomogli Avstriji do srečne bodoč-
nosti. Z ozirom na cesarjev odgovor se
sodi, da bodo vsi ministri, ki so ponudili
odstop, ostali na svojih mestih.

line Fleims so naše naskakovalne čete
udrle na Cima di Bocche v italijanske po-
stojanke in ujeli 131 mož.

Zivahnější boji letalcev. Neko naše
pomorsko letalo se je vračalo iz Italije čez
morje domov. Nad morjem sreča več so-
vražnikovih letal in se zaplete z njimi v
boj. Ker je bilo zadeto in poškodovano, se
je moralo spustiti na morje. Pomorska le-
tala imajo namreč spodaj lahek čoln in ta-
ko lahko tudi po morju plavajo. Dve itali-
janski letali se za našim spustita na morje,
da bi ga ujeli. Tu pa priplujejo naše torpe-
dovke, rešijo naše letalce ter ujamejo in
uplenijo obe italijanski letali z vsem moš-
tvom.

FRANCOSKO BOJIŠČE.

Največja svetovna bitka je sedanja na
Francoskem. Tako silnih bojov še ni videl
svet. Še nikdar si niso stale nasproti tako
velikanske množine pehote, še nikdar ni
bruhalo toliko topov, min, strojnih pušk in
polno drugega morilnega orožja smrt in
razdejanje, kot uprav v tej bitki. Sovražna
ofenziva besni na okrog 240 km dolgi fron-
ti, to je približno zračna razdalja od Ljub-

Francozi so nameravali na treh točkah
prebiti nemško bojno črto, pa se jim ni ni-
kjer posrečilo. Pri Arrasu in ob Aisni so
nekoliko utisnili nemško bojno črto, toda
prebili je niso; tako so bile pravzaprav za-
stoj vse njih silne žrtve.

Boji pri Arrasu. Zadnje dni so bili pri
Arrasu zopet novi boji, ki pa Angležem
niso nič koristili. Nemci so tu napravili par
protinapadov, ujeli 475 Avstralcev in uple-
nili 15 strojnih pušk, uničili pa 25 sovraz-
nih topov.

Silovita bitka ob Aisni. Po desetdnev-
nem artiljerijskem ognju, kakršnega še ni
videla ta vojska, so francoske čete nasko-
čile nemške postojanke ob reki Aisne.
Francoska artiljerija je razbila večinoma
vse prve nemške postojanke. Strelni jarki
so bili zasuti, kritja večinoma porušena.
Nemško vodstvo je premaknilo večino pe-
hote v drugo ali tretjo brambno črto. V
silnem pehotnem navalu so Francozi osvo-
jili severno od Aisne nekaj nemških posto-
jank. Nemci so bili tako prisiljeni, da so
se umaknili par km. nazaj na grebene med
Laonem in Aisno. In za to postojanko se
sedaj bijejo srditi boji. Več francoskih na-

Za pravičnost. Zvezni svet v Berlinu
se je pridružil sklepu državnega zbora ter
odpravil postavo proti jezuitom in jezikov-
no postavo proti Poljakom.

Kdo vlada na Ruskem? Na površju je
pravzaprav delavski voditelj Čheidze. Ost
delavskega odbora se je obrnila proti Mi-
ljukovu; socialisti zahtevajo, naj odstopi.

Protirevolucija. V Petrogradu se zopet
čuti pomanjkanje živil, obenem je pa de-
lavski odbor izprevidel, da ima položaj v
roki, ki ga hoče izrabiti. Vojsko hoče ta od-
bor končati, zato mu je pa seveda napoti
sedanja začasna vlada. Miljukov in tovari-
ši hočejo nadaljevati morilno klanje ter
črtovati milijone ruskih delavcev in kme-
lov. Zdi se pa, da je armado nova začasna
vlada precej pridobila zase, zato se pa po-
javljajo v Petrogradu nove demonstracije
nezadovoljnega ljudstva in vojaštva. Pre-
tečni teden so izbruhnili v Petrogradu
novi, veliki nemiri, morda hujši kakor me-
seca marca. Natančnejših podatkov še ni.

Kriza na španskem. Vlada v Madridu
je podala ostavko.

Revolucija v Petrogradu. — Nevski prospekt.

Svetovna vojska.

Na italijanski fronti samo boji
letalcev. — Strahovita angleško-
francoska ofenziva se še ni usta-
vila. Nemci so izpraznili nekoliko
ozemlja ob reki Aisni. Prediradni
načrt sovražnika se je ponesrečil.
Velike izgube na obeh straneh. —
Podmorska vojska se uspešno na-
daljuje.

VOJSKA Z ITALIJO.

Na laškem bojišču vedno ista slika: od
časa do časa hujši topovski boji, tuintam
kak manjši sunek v nasprotno postojanke.
Na Tridentinskem ovirajo snežni viharji in
plazovi delovanje pehote. Na bojni črti do-

ljane do Linca na Zgornjem Avstrijskem.
Angleži in Francozi so zbrali vse sile, da
stro nemško fronto. Dve tretjini francoske
armade sta v ognju. Samo v Champagni na-
pada okrog 600.000 Francozov nemške po-
stojanke. Najprej so začeli napadati Angle-
ži pri Arrasu, nato so Francozi med Sois-
sonsom in Reimsom po 10dnevni strašni
artiljerijski pripravi poslali velikanske
množice pehote na naskok, in ko je bila ta
bitka na višku besnosti, so zagrabili za
orožje tudi Francozi v Champagni —
vzhodno od Reimsa. Tako se danes bije
silna bitka od Loosa okrog 20 km se-
verno od Arrasa — pa tja do Argonskega
gozda — zapadno od Verduna (slika).

Francosko-angleški načrt se je ponesre-
čil. Moderna bitka s tem ni odločena,
če ta ali oni kaj izgubi ali pridobi na ozem-
lju. Če se kdo spretno umakne, pomeni v
današnjih vojskah uspeh. Bitko dobi oni, ki
prebije sovražno bojno črto, vrže v nastalo
vrzel hitro toliko vojaštva, da razbije so-
vražno fronto in prisili nasprotnika, da se
mora umakniti daleč nazaj. Angleži in

padov je bilo krvavo odbitih. Severno od
Reimsa so večkrat vrgli v najhujši boj tudi
one ruske čete, ki so jih bili lani pripeljali
na Francosko. Toda Rusi so imeli le hude
izgube, dosegli niso pa ničesar. Boji se še
vedno nadaljujejo.

Boji v Champagni. Tudi vzhodno od
Reimsa so poskušali Francozi predreti
nemško brambno črto. Dvakrat so se na-
valili na nemške postojanke, toda tu so
najmanj dosegli. V začetku so nekoliko na-
predovali, kasneje so jih pa Nemci usta-
vili in jih celo nekoliko potisnili nazaj.
Tako je ostal položaj na vsem bojišču v
glavnem neizpremenjen, čeprav so se mo-
žali Nemci deloma nekoliko umakniti.

Krvave izgube Francozov. Ob Aisni in
v Champagni so Francozi napadli na pri-
bližno 100 km dolgi črti. V boj so vrgli
okrog 30 divizij, to je približno 500.000
mož; na vsak kilometer je prišlo do 5000
mož. To je silno veliko. Nemška artiljerija
je v strahovitem ognju kar kosila Franco-
ze, tako da so izgubili 30 odstotkov moš-
tva, to je okrog 150.000 mož. Tudi nemške

izgube so občutne, toda teh gotovo ne do-
sežejo, ker Nemci raje žrtvujejo topove in
stroje kot ljudi.

DOGODKI NA MORJU.

Uspeh podmorskih čolnov. Poročila
mehkih dni naznanjajo, da so potopili pod-
morski čolni na Sredozemskem morju 6
parnikov in 4 jadrnice, pred Aleksandrijo
pa je zadel torpedo nekega podmorskega
čolna dvakrat angleško križarko. V Kana-
lu med Anglesko in Francijo, na Atlant-
skem in Severnem morju je bilo v začetku
aprila poleg že naznanjenih potopljenih še
93 tisoč ton.

Bitka na morju. Deli lahkega nemškega
brodovja so bili v noči pred 21. aprilom
odšli na prosto morje in napadli angleško
in francosko obalo. Na trdnjavi Calais in
Dover so izstrelili okrog 650 strelav. Del
tega brodovja je nato zadel vzhodno Dovra
na večje število angleških bojnih ladij
manjše vrste. Vnela se je bitka, v kateri je
bila potopljena neka angleška ladja, Nemci
izgubili dva torpedna čolna.

Angleži v stiski. Angleški list »Man-
chester Guardian« piše, da so se zaloge
živil v Angliji znižale za 45 odstotkov v
začetku aprila. Angleški listi vedno bolj
pogosto pišejo o veliki nevarnosti, ki preti
radi pomanjkanja živil, ker nemški pod-
vodniki potope toliko tovornih ladij. Tudi
na Angleškem so sedaj določili natanko
množino mesa, kruha, moke in sladkorja
za posamezno osebo. Pomanihanje bo naj-
brž tudi na Angleškem rodilo vedno več
svražnikov vojske.

Mirovne stranke na Ruskem

Ko je izbruhnila ruska revolucija, so
nekateri mislili, da bo sečaj kmalu skle-
njen mir; drugi so poročali, da hoče nova
ruska vlada z vso silo nadaljevati vojsko.
Veliki zmešnjavi, ko še vse vre po ruskih
mestih, se jasno ločita dve struji. Prva ho-
če nadaljevati vojsko; druga pa zahteva, da
se začne pogajanja z Avstrijo in Nemčijo
za mir, ker nadaljevanje vojske nima po-
mera.

Delavstvo je prirejalo v Petrogradu
demonstracije za mir in proti začasni vla-
di. Angleži in Francozi so takoj spoznali
veliko nevarnost, ki jim preti, če bi delav-
stvo zmagalo s svojimi mirovnimi težnja-
mi. Brž so poslali nekaj socialdemokra-
skih voditeljev v Petrograd, da bi navdušili
ruske socialiste za nadaljevanje vojske.
Francozi so poslali celo ministra Thomasa
na Rusko agitirat za vojsko. Začela se je
sloga med delavstvom za mir in proti
vladi. Vse delavstvo se je razcepilo v dva
tabor. En del še vedno glasno zahteva
mir in grozi celo s silo vladi, kar pač ni
brez pomena, ker imajo delavci te struje
med seboj okrog 40.000 pušk in 30.000 re-
volverjev, ki so jih vzeli iz arzenalov ob
revoluciji.

Socialisti v Stockholmu. Po vseh dr-
zavah se je začelo živahno gibanje za mir.
Nemški in avstrijski socialisti bi radi prišli
v stik z ruskimi, da bi se pogovorili, kako
bi se pripravila pot za mir, zato so šli na
švedsko v Stockholmu, kamor so poslali

svoje zastopnike tudi italijanski miroljubni
socialisti. Toda med socialisti samimi ni
edinosti. Dočim nekatere struje delujejo
za mir, so druge poslale svoje ljudi na Ru-
sko agitirat za vojsko. Okrog 15. maja na-
meravajo v Stockholmu otvoriti nekaj
mednarodno-socialističen posvet, ki naj bi
ugladil pot miru. Toda vsa reč visi zelo v
zraku. Angleži imajo namreč v oblasti vsa
ruska pristanišča in tako bodo najbrž za-
prli pot ruskim miroljubom na ta posvet.

Poseben mir z Rusijo? Nekateri so
upali, da bo Rusija vsled revolucije skle-
nila poseben mir z nami; toda kakor vse
kaže, ruska vlada noče zaenkrat o tem še
nič slišati. Ruski časopis »Birževije Vjedo-
mosti« se naravnost norčuje iz takih ljudi
v Nemčiji in Avstriji, ki mislijo, da bo Ru-
sija izdala svoje zaveznike in sama skle-
nila mir. Kljub temu pa povsod prodira
prepričanje, da se bližamo koncu svetovne
vojske. Vprašanje miru je precej odvisno
od tega, kako se bodo končali veliki so-
mladanski boji na zapadu in pa od prehra-
ne na — Ruskem. Če bo ruski delavec po
mestih stradal, bo njegov želožec kričal no
miru in če ga ne bo, bo šel s silo nad one,
ki ga ne bodo hoteli skleniti. Če bodo
Francozi in Angleži snoznali, da se nem-
ška bramba ne da streči in če bodo zaradi
podmorskih čolnov dobivali kosčke kruha
in krompirja na karle —, bodo pač tudi
omeščani za mir.

Tedenske novice.

Cesar v Bolcanu na Tirolskem. Prete-
klo nedeljo sta prišla Nj. Veličanstvi cesar
in cesarica v Bolcan, kjer sta se udeležila
otvoritve umetniške razstave cesarskih
lovcev. Ko se je podala cesarska dvojica v
cerkev k sv. maši, je bilo ljudstvo silno na-
vdušeno in razveseljeno. Vožnja po Tirol-
ski je bil pravi triumf. Na kolodvor v Bol-
canu je prišel tudi maršal pl. Conrad z
mnoгими generali.

God in rojstni dan naše cesarice Zite
bomo po želji cesarjevi praznovali z božjo
službo ob udeležbi javnih zastopnikov in
šolske mladine. Šole nimajo pouka ne 27.
aprila, ne 9. maja.

Nova votivna cerkev na Dunaju. Na
belo nedeljo je bila v dunajski stolni cer-
kvi izredna svečanost. Cesar je kot vladar
Bogu vdanih avstrijskih narodov in svojem
in v imenu vseh narodov sklenil sezidati
na Dunaju v dosego miru lepo mirovno
cerkev in jo posvetiti Mariji kraljici miru.
»V tej cerkvi hočemo« — tako je govoril
presvetli vladar, »vsako leto praznovati
mirovni dan s slovesno službo božjo.«

**Posnemajmo Pr-veličastnem sv. opravi-
lju, ki ga je naš čefana na Dunaju, ko je
(15. aprila) naš ljubljenski škof v imenu
nu vseh svojih poštenih in zasli v ime
nu vernih Dunajčanov med slovesno sv.
mašo napravil zaobljubo, da hoče sezidati
Mariji na čast somninsko mirovno cerkev,
ako nam ljubi Bog na priprošnjo nebeske
naše Zaščitnice podeli zaželjeni mir, je
zbudila cesarska dvojica posebno pozor-
nost. Ob prihodu in po odhodu so cesarja
in cesarico navdušeno pozdravljale neštete**

množice, ki so se udeležile slovesnosti.
Tudi pri tej priliki je naš cesar pokazal
globoko vernost in pobožnost. Ko je došel
na svoje mesto ter pozdravil s svojo pri-
jazno soprogo zbrane nadvojvode in nad-
vojvodinje, je pokleknil v zbrani molitvi;
njegov obraz je bil obrnjen na levo proti
stranskemu oltarju, kjer stoji podoba naše
ljube Gospe z nagnjeno glavo. Ko se je za-
čela sveta maša, je cesar pobožno zbran
sledil pošameznim delom svete daritve,
držec v rokah preprosto rdečo
mašno knjižico. S tem je pač naj-
lepše pokazal, kako naj se tudi omikant
može vedejo pri sv. maši. V rokah na-
vzočih, tudi najmlajših nadvo-
vodinj, so se pa blestele jago-
dice rožnih vencev.

God naše cesarice. V petek, dne 27.
praznujejo avstrijski narodi god presvetle
cesarice Zite. Pri tej priliki bo zlasti šol-
ska mladina goreče prosila za našo cesar-
sko rodbino, za blagor Avstrije in za srečen
mir, ki naj ga ljubi Bog skoraj podeli. Na
ta dan bodo prvič zopet peli tudi 5. kitico
cesarske pesmi z besedilom:

In s cesarjem zaročnica,
ene misli in krvi,
vlada milo cesarica,
polna dušne zlahtnosti.
Kar se more v arečo šteti,
večni Bog naj podeli:
Karlu in preblagi Ziti,
celi hiši Habsburški!

Nagla smrt. Pretekli četrtek je v Ljub-
ljani nenadoma in hipno umrla soproga od-
vednika dr. Božidarja Voduška, skrbna in
vzorna mati 11 otročičev. Pokojna je bila
vzor krščanske matere, ki je s svojim prav
tako zglednim soprogom z vso skrbjo in
res krščansko vzgajala lepo število zdra-
vih in pridnih otrok. Ljubljancani so imeli
dostikrat priliko opazovati izredno lep pri-
zor, ko je cela dr. Voduškova družina pri-
stopila k mizi Gospodovi. To res vzorno
marijansko družino je zadel nenadoma
huda nesreča. Izguba tako vplavite ma-
tere je nenadomestljiva. A ljubi Bog, ki
vodi usodo človeškega življenja, bo poskr-
bel, da bo blagi soprog tudi ta udarec pre-
nesel in da se bo vse na dobro obrnilo.

Okrog Trsta so metali laški letalci 20
aprila bombe. Tudi za našo bojno črto se
se bili prikazali. Škoda, ki so jo povzročili
je neznatna. Naši so jim obisk vrnili s p-
mernim pozdravom iz ozračja na vojaške
naprave v Škocijanu.

Železen ptič nad Celovcem. V torek,
17. aprila, je visoko v ozračju plašil Celov-
čane italijanski letalec, ki je s fotografič-
nim aparatom skušal vohuniti. Ljudstvo se
je hitro umaknilo v veže. Par naših zrako-
plovcov se je takoj dvignilo v višave.
Ptičku je bila zaprta pot nazaj; razvil je
belo zastavo ter se spustil na tla pri Sv.
Mariji na Zili, kjer so ga ujeli.

Plazovi tudi pri nas. Deželna cesta Je-
senice—Planina je na več krajih razdrta in
nerabna, ker so jo razmaknili plazovi in
moča. Vozni promet je izključen, dokler
ceste ne bodo popravili.

Že toča. Na dalmatinskem otoku Kor-
čula je pobila debela toča, ki je suša sko-
raj pol ure, vso pomladno zelenjad, setev
in sadje.

Dva vlaka sta trčila 18. aprila ponoči blizu Monakova na Bavarskem. Brzovlak se je zaletel v osebni vlak s tako silo, da sta se oba prevrnila. Izpod razvalin so izveleki 37 mrtvih in 41 težko ranjenih oseb. Nesreča se je zgodila ob hudem sneženem viharju.

Vojaške novice.

Nova prebiranja. Naknadno bodo šli k prebiranju črnovojni zavezanci, rojeni v letih 1867 do 1871 in še tudi od letnikov 1867 do 1893 tisti črnovojniški zavezanci, ki so bili od dosedanjih prebiranj izvzeti zaradi tega, ker so bili glasom kakega poprejšnjega vojaško-zdravniškega izreka spoznani za nesposobne za vsako vojaško službo, ali so bili črtani v nabornih seznamih ali so dobili črnovojniško odpustnico, ali so pa imeli pravice do take, bodisi da so bili kot gazisti odpuščeni in črtani iz evidence. Vsi, ki morajo iti k prebiranju, se morajo javiti pri svojih županstvih med 23. in 30. aprilom t. l. Naknadna prebiranja teh letnikov bodo med 17. majem in 14. junijem 1917.

Gosp. poročniku Barletu se podnanaška dekleta iskreno zahvaljujejo za zanimive novice iz Galicije, ki jih zelo rade prebirajo. Obljubujejo, da se bodo hvaležne izkazale s pridnim delom doma in na polju, kajti brez »dela ni jela«.

Stanovski list. Kakor se ponašajo drugi narodi s posebnimi časopisi, ki so namenjeni izključno vojaštvu, tako smo se tudi Slovenci povzpeli, da smo oskrbeli vojakom list »Pozdrav iz domovine«. Ta mesečnik ima namen ohraniti vez med vojaki na fronti in med domačimi, krepiti in utrjevati versko zavest ter pospeševati pošteno življenje med bojevniki, ki najdejo v dneh bridkosti in trpljenja upravljanje v veri največjo tolažbo in zaslombo. — Zdi se pa, da se list »Pozdrav iz domovine« ne vpoštevata tako, kakor bi zaslužil. Premnogo je slovenskih vojakov, ki ga niti po imenu ne poznajo. Kdor ga želi, naj piše uredništvu »Pozdrava iz domovine« v Ljubljano, pa se mu bo radevolje postreglo — tudi brezplačno. Oprimate se, dragi vojaki, tudi tega lista, dopisujte mu in opisujte svoje doživljanje!

Cel zemljevid nam je narisal Karel Šteteršič, vojak carjevičevega polka. Na njem se vidi, kako preže »ententariji« na našo zemljo, iz Amerike jim pa vesla naproti Wilson s visokim cilindrom obdan z municijskimi zaboji. Lep spomin na »Domoljubov« oddelek vojnega muzeja! Hvala vam. — Podpisani so še naši vojaki: Ivo Rigler, Fr. Debenjak, I. Aljančič, Dežman, L. Rovtar, des. Resnik, Iv. Bajc.

Počasna pošta. Te dni je dobilo uredništvo pismo, ki je bilo oddano 19. junija lanskega leta. Glasi se: Prosiva vljudno, blagovolite priobčiti v Vašem cenj. listu, da podpisana Fr. Kalan iz Gostec pri Škof. Loki in Fr. Srakar iz Tomačevega pri Ljubljani se nahajava zdrava v vojnem ujetništvu v Italiji. — Srčne pozdrave vsem bralcem in bralkam! (I. 2o Reparto. Prigionieri di guerra, Fonte d' Amore — Sulmona, Italija).

Smrt na straži. Vojni kurat č. g. Fr. Letonja je sporočil o smrti pešca Primoža Rožič to-le:

»Dne 13. marca 1917 popoldne ob pol 4. uri sem šel malo pogledat drugo kompanijo našega bataljona v zakope. Stokaje mi prileti nasproti, levo roko na prsni držič pešec Primož Rožič. Hitro ga posadimo na desko, pogledamo rano in ga obvežemo; jaz sem ga spovedal; krogla mu je šla skozi uro in je ranila slezeno in srce. Potem ga nesemo na obvezališče; doktor ga pregleda, a ni dal nič upanja; podelil sem mu sv. posl. olje, sanitež mu je pa sklenil roke in Primož je bil rajni. Klical je neprestano Marijo in Jezusa, zato tudi upajmo, da mu je bil Bog mil sodnik. Tri tedne preje je bil pri meni pri velikonočni spovedi. Pokopan je bil 14. marca na vojaškem pokopališču št. 1411 pri Šibeni, okraj Kosov v Galiciji. — Hrabremu junaku časten spomin!«

Rajni Primož Rožič je bil vrl in ugleden posestnik v Viševku pri Moravčah. Zapušča bolno ženo-vdovo, štiri male otročiče, ter veliko posestvo brez gospodarja.

C. k. planinski strelci št. 2., t. j. naslov ljubljanskemu domobranskemu pešpolku št. 27. — Dosedanji domobr. pp. št. 4 v Celovcu je dobil ime »c. k. planinski strelci št. 1.«

1000 dni vojske. V nedeljo 22. aprila je minilo tisoč dni, odkar je zbesnela svetovna vojska.

Strah med Italijani. Laško vojno vodstvo je vse odredilo, da se v slučaju potrebe izprazni Milan in vsi kraji v lombardijskem vojnem pasu.

Tudi Turčija je pretrgala diplomatske zveze z Združenimi državami Severne Amerike. Otomanska vlada je ta sklep že naznanila ameriškemu poslaniku v Carigradu.

»To je vojakom v veselje...« Iz bolnišnice v Leipniku na Moravskem piše vojak A. Zore: »Zahvala g. poročniku Barletu v Galiciji. Cenj. g. poročnik! Pošiljam vam slovenske pozdrave iz tukajšnje bolnišnice. Prav vesel sem bil, kadar sem kaj čital o Vaših zgodbah v Galiciji, ki nas zelo zanimljejo. To je vojakom v veselje, ko znate tako veselo in šegavo zapisati, kar ste doživeli. Tudi jaz sem bil dvakrat v Galiciji, a nisem doživel nič posebnega. Če pridem v tretje, Vas želim obiskati, cenj. gospod. Še enkrat Vas pozdravljam! Z Bogom!«

... **Tatove izpuščajo.** Neštetokrat se je že pripetilo, da je vojak, ki je tedne in tedne hrepenel po zavitku od doma, prejel nazadnje prazno, zbitno škatljo, ali pa le ostanek vsebine. Kdo je kriv? Ali se res ne more priti na sled uzmovičem? Ako bi vojak, četudi gladen, vzel le kosček kruha, bi ga sodili po naglem sodu; ako pri pošiljavi na bojišče zmanjka celih zabojev in zavojev, je vse tiho. Doma si uboga mamica pri ustih pritrga, da pošlje potrebnemu sinu kosček prigrizka, a med potjo pa bogvekje izgine. To ne sme biti in dolgo-prstneži se morajo izslediti!

Pogreša se. Vojak Ivan Škrli 97. pp. se pogreša že 29 mesecev. Zadnjikrat je pisal iz Galicije. Poizveduje in stroške plača sestra Marija Škrli, Loze 5, p. Ilirska Bistrica.

Osem mesecev se je potikala dopisnica ujetnika Andreja Kenda (doma iz Poljubina pri Tolminu), preden je srečno našla pot med njegove domače, ki so tako po 30. mesecih izvedeli, da se nahaja Andrej zdrav v Petrogradu.

Še in še se oglašajo. Po dolgih dveh letih je pisal iz ruskega ujetništva posestnik Alojzij Brodar iz Podbrda pri Moravčah. Služil je pri 27. domobr. pp. Poroča, da je zdrav in da mu ni sile. Umevno je veselje ljubečih sestrah, ki so splošno mislile, da je njih edini brat že davno mrtev. — V ruskem ujetništvu se nahaja Ivan Urbanija, pešec 27. domobr. pp. in brat pesnika Limbarskega. Piše iz Jekaterinoslava, želeč srečno novo leto in gotovo svidenje.

Iz pisem naših ujetnikov. Kaj je šlo čez rusko cenzuro? Anton Barbo iz Rateževge Brda pri Zagorju na Krasu je pisal svoji sestri med drugim tudi tole: Kako pa polenta, ali se še zmerom kuha? Kaj se še ni prismočila? — Iz tega sklepamo, da Rusi ne vedo, kaj pomeni pri nas polenta.

Na oltar domovine je položil svoje mlado življenje, kakor smo že omenjali, desetnik Ivan Porenta z Brega pri Kranju, star 23 let. Dne 31. januarja t. l. ga je zadela granata in italijanskem bojišču, da je takoj drugi dan izdihnil svojo blago dušo v bolnišnici v Št. Danielu. Služil je pri 27. domobr. pp., in se je že več kot dve leti hrabro bojeval na raznih bojiščih. Za svoje odlikovanje je bil prejel dve hrabrostni svetinji. Vedno je bil zadovoljen in je potrpežljivo prenašal vse vojne težave. Kako je vesel odhajal o Božiču z dopusta upajoč, da se kmalu zopet vidimo. A zadela ga je britka usoda. Pokojni je bil blag in nadarjen mladenič; veselega in mirnega značaja. Bil je tudi vnet bralec »Domoljuba« in mu večkrat pošiljal pozdrave z bojnih poljan. — Vzor-mladeniču večao plačilo!

Številke govore. Junaštvo 87ih se je že večkrat poudarjalo in priznavalo. Naši slovenski Stajerci se odlikujejo po neprimernem junaštvu, to dokazuje številne odlike. Samo pri prvih treh bataljonih je bilo dosedaj odlikovanih 2931 mož in sicer 15 z zlato svetinjo, 348 s srebrno svetinjo I. razreda, med temi 11 že dvakrat; 1151 s srebrno svetinjo II. razreda, med temi 85 že dvakrat, 10 celo trikrat; 1216 z bronasto, 83 dvakrat, 2 trikrat; 16 s srebrnim zaslužnim križem s krono; 2 s srebrnim zaslužnim križem brez krone; 6 z železnim zaslužnim križem s krono in 6 z železnim križem brez krone.

Iz zagrebške bolnišnice. »Ljubše mi je na fronti, nego v bolnici«, piše korp. Alb. Planinec, »dasi mi tudi tu ni slabo. S Hrvati se dobro razumemo. Ako dobi kdo od doma kaj priboljška, smo tega vsi deležni. Vse nas navdaja misel, da bomo to leto z božjo pomočjo že »kod kuće«. Vsaka številka »Domoljuba« me razveseli, najtežje pa pričakujem tiste, v kateri bo z debelimi črkami natisnjeno »Mir«. Mir me bo bolj razveselil kot če bi mi kdo ves Zagreb ponudil in podaril. Do svidenja pozdravljam vse znance in prijatelje.«

Pomladanske pozdrave so poslali z italijanskega bojišča: Des. A. Knez, I. Gabersnik, J. Stemberger, Jož. Juričič, Fr. Kralič, Jak. Valentič, P. Maljevec, Jož. Kaljuža, I. Kalčić, Avg. Valentič, Surina Ant. in Iv. — Strelci: Janko Sluga, št. v. I. Šubelj in Golmajer; des. Hinek Malecha, J. Turšič, F. Babič, P. Turk; podd. I. Berg, F. Vessel, J. Stepin, J. Hrašč, strelci A. Velkavrh, J. Janc, A. Novak, J. Frančesin. — Črnovojniki s Tirolskega: Lemut Iv., Krašovec Iv., Breščak Fr., Pirnat Fr. — S koroških snežnikov: Jožef Sodja, Srednja vas v Bohinju; Iv. Taborski, Šmihel pri Novem mestu; Fr. Maček iz Ljubljane. — S severnega bojišča: Topničarji Ljud. Samsa, Sp. Retje; A. Hočevar, Ambrus; predm. V. Grabaar, Motnik; M. Podobnik, Stodor pri Leskovici; predmostar Gornik Iv., Sodražica. — Z ital. fronte inf. Fr. Bačar, Št. Jernej; Iv. Mijovšek. — Z visokih tirolskih hribov: J. Pavla, Fr. Kovič, A. Kavčič. — Z vojnih tirolskih viščin: Des. V. Vidmar, Fr. Jerman, J. Leder, J. Grabaar, Fr. Maške, A. Petrič, vsi pri strojni puški. — Iz dunajske bolnišnice pošilja pozdrave vsem slov. možem in fantom, ki se bore proti lačnemu polentanju, Al. Žnidaršič. Sam se je udeležil 8. in 9. bitke na Krasu; želi, da bi naše vojske Bog podpiral in da bi že skoraj zagnali Laha iz dežele.

Razne novice.

Kaj premorejo naše tovarne za izdelovanje železniških vóz. Lani so te tovarne napele vso silo in moč ter dosegle uspehe, kakor še nikdar poprej. Izdelanih in oddanih je bilo 18.000 vagonov, v primeri z 12.000 v l. 1915., in 3490 l. 1914. Železniških strojev (lokomotiv) je bilo izgotovljenih lani 395, predlanskim 273, l. 1914. pa 211. Tovarne za vozila ima avstrijska uprava v Sanoku, Gradcu, Severniku, Königfeldu, Koprivniku, Staudingu in Smichowu.

Tihotapstvo. V Solnogradu so zasačili 14 vagonov žita, ki je bilo namenjeno — menda v kako tujo državo. Vozovi so bili označeni s sladkorno znamko. Kljub strahovitim kaznim, poskušajo brezsrčni agenti izdajalske kupčije!

6. vojno posojilo v Nemčiji se je zopet dobro obneslo. Podpisanih je 12 milijard, 770 milijonov mark.

Škoda! V Osejku na Slavonskem se je pokvarilo 175 vagonov koruze. Kdor je to ogromno škodo zakrivil je napravil vnebovpržo krivico. Kako prav bi prišla ta ogromna zaloga za kruha stradajoče prebivalstvo!

Velik dobiček. Ogrski vojnoprometni štiti zavod je napravil lani (1916) 4.911.000 kron čistega dobička. Poleg tega je za založil za l. 1917 še 7½ milijona K. Skupno je ogrska žitnoprometna družba zaslužila lani 18 milijonov 242.000 K. Tak dobiček pri trgovini z neobhodno potrebnimi živili v času splošne druginje — je malce obilen. Avstrijska vojnoprometna žitna družba še ni objavila svojih računov.

Korist strelskih jarkov. Pri Debrečinu na Ogrskem so se vojaški-novinci vezbali na vojaškem vežbališču. Ko so kopali strelske jarke, so naleteli na razne stvari iz davne dobe preseljevanja narodov: na orožje, orodje, lepotiche i. dr. Iz izkopanih skleparjo, da je moralo biti na tem prostoru pokopališče ob preseljevanju narodov. Kopanje jarkov so nato ustavili.

Štrajk v Berlinu. Minuli teden je štrajkalo nekaj dni 150.000 oseb v Berlinu.

Stavkujoči so zahtevali boljšo razdelitev živil, češ da jih ima Nemčija dovolj. Tudi enaka volina pravica na Pruskem je med zahtevami štrajkocev.

Smrt čudaka. Nedavno je cestna železnica v Brnu povozila češkega pisatelja Františka Vymazala. Pokojni je znal 38 jezikov, a živel kot samotar in se ogibal ljudi. Preživljal se je kot korektor (popravljačec stavljenih vrst) v neki tiskarni.

Kulturonosi. 75 ameriških inženirjev je bilo zaposlenih v službi angleške vlade na Romunskem, da so razdirali naprave ob romunskih petrolejskih vrelcih, ko se je romunska pobita armada umikala. Pobegnili so čez Rusijo na Švedsko. Neki Sadler, ravnatelj neke romunsko-ameriške družbe za petrolejno industrijo in obenem ameriški namestni konzul, se je sam udeleževal uničevalnega dela.

Vojska vse izpremeni. Večindustrijska Anglija je prisiljena, da se loti kmetijstva in da postane agrarna dežela. Vlada na Angleškem je postavila posebnega glavnega ravnatelja za preskrbo ljudi z živili. Ta je izdal ukaz, da se mora sedaj na spomlad delati ponoči in podnevi, da je treba vse ujetnike pritegniti k poljskemu delu. Povsod bodo orali z motornimi plugi, ponoči ob acitelenski razsvetljavi. — Vidi se, da dela Angležem poostrena podmorska vojna jako neprijetne težave.

Briljanti. Kako je Amerika v bojnem času bogatela, je razvino iz naraščajočega uvoza draguljev, demantov in drugih dragocenih kamnov. Demantov so naročili iz drugih krajev 1914. leta za 19.276.591 dolarjev; l. 1915. za 25.995.804 dolarjev, lani pa za 51.482.262 dolarjev.

Dopisi.

Vrhnika. Odbor, sestavljen v pomoč goriškim beguncem, priredi s sodelovanjem katol. društva rokodelskih pomočnikov in katol. slov. izobraževalnega društva na Vrhniki v nedeljo, dne 29. aprila, v »Društvenem domu« predstavo »Reveček Andrejček« s petjem in deklamacijami, in sicer dvakrat, ob treh popoldnih in ob pol osmih zvečer. Sodelujejo večinoma že stari znanci našega odra. Ker je čisti dohodek namenjen našim ubogim goriškim beguncem, pričakuje odbor obilne udeležbe.

Smlednik. Dne 15. aprila se je v dvorani tukajšnjega društvenega doma uprizorila lepa Silvin Sardenkova igra »Skrivnostna zaroka«. Kljub neugodnemu vremenu je privabila mikavna prireditelj in krasno petje mnogo občinstva in tudi priznanja celo med našim častniškim zborom. Resnično, v vzajemnosti premoremo vse. Čisti dobiček prireditelje se obrne deloma v prid vojaškim domovom, deloma v prid po potresu poškodovanim posestnikom na Dolenjskem. — Tudi letošnje Veliko noč smo praznovali v Smledniku z izredno slovesnostjo. Med petjem vesele »aleluje« so pokale puške. Božji grob pa nam je čuvala vojaška straža.

Romanje k sv. Heni na Koroškem odpade tudi letos. Namesto tega gredo romarji iz Poljanske doline na Brezje in v Ljubno, in sicer če bude le moč. Na binkoštni ponedeljek. Natančneje se na tem mestu pravočasno sporoči. — Zaprevaj, p. Poljane. — Matevž Demšar, vodja romanja.

IVERL

Edina čast, ki jo more »lumpaciji« izkazati poštenemu človeku, je, da ga ozmerja.

Značaj človekov predstavlja dostikrat boljše iz tega, kar ne stori, kakor iz njegovih del.

Kdor je priden, najde povsod dovolj opravila.

Gospodarske stvari.

Gospodarski in tržni pregled.

Utemeljeni ugovori. Poročali smo že, da bodo glavni prešiči precej cenejši, kar se nekaterim zdi v sedanjih razmerah nemogoče. »Že zdaj manjka zabele, delavci na kmetih so vedno dražji, zahtevajo 5 do 6 K na dan s hrano; kako bo pa kmet izhajal, ko mora vse petkrat dražje plačati? Mast pa vsi radi plačajo, da jo le dobijo. Kmetje bodo izgubili veselje do ptanja; v nevarnosti bo prehrana ljudstva.« — Ti ugovori so utemeljeni, vendar se bodo cene skoro gotovo znižale. Velikonočni teden je urad za prehrano izjavil, da bo meso v kratkem cenejše. Goveje se pri nas ne bo pocenilo, gotovo pa svinjsko. Letošnje jesen bo najbrž precej prešičev manj, kakor druga leta. Reveži ne zmorejo visokih cen za potrebno mast. Imeti jo pa morajo.

Lesna kupčija. Prekupci vedno bolj silijo, da bi kmetje prodali svoj les. Najljubše bi jim bilo, ko bi dali kmetje cele gozde pod sekuro. Predno prodajo gozd, pomisli malo, kako bo v prihodnjih letih. Lesa bo šlo na stotisoče vagonov za porušene poslopja v vojnem ozemlju. Nekaj desk bodo dobili iz vojaških barak, toda tramovje bo treba vse novo napraviti. Izgubljene ladje se bodo morale na novo zgraditi, slaba poslopja prenoviti. Saj že tri leta počiva skoro vsako popravilo. Torej bodi še enkrat vsem povedano: Ne prodajate lesa, ker bo imel vedno svojo vrednost!

Dobiček od kosti. L. 1916. je kostna centrala dobila 1942 vagonov kosti, ki je zanje plačala skupno 4.030.644 K; torej je veljal 1 kg kosti nekaj nad 21 v. Pred vojsko se je napravilo iz 100 kg kosti 9'05 kg kostne masti, zdaj je napravijo le 6'74 kg. Veščaki se začudeno poprašujejo, kam je izginil ostanek? V vojski se mora boljše in ne slabše gospodariti! 100 kg te kostne masti so prodajal po 337 K 13 vin. Za vso mast je prejela centrala 4.416.485 kron, torej za 385.841 K več, kakor je dala za vse kosti. Pri tem pa še ni vse masti, katere je zmanjkalo. Vredna bi bila 1 milijon kron. Iz ostankov zmlatih kosti se dela kostna moka, ki se je prodajala lani 1 stot čez 30 K. Gotovo se je za kostno moko tudi dobilo par milijonov kron.

Kava. Še »Reichspost« poroča, da je kavina centrala prevzela od nekaterih trgovcev 100.000 bal po 100 kg kave, 1 kg je plačala po 1 K. Le pri tej kavi je zaslužila 37 milijonov kron. Od drugih trgovcev je prejela še 40.000 bal, torej skupno 14 milijonov kilogramov kave. Ljudi je v Avstriji čez 30 milijonov, torej ni čudno, če je kave zmanjkalo. Dobiček centrale je zelo velik. Upajmo, da se porabi za občekoristne namene.

Za vojno zgodovino. Čuden slučaj sporoča »Reichspost« v št. 171. Občina Auer pri Bocnu na Tirolskem je hotela tudi pomagati, da bi ne manjkalo živil. Na občinskem svetu, ki se poprej ni obdeloval, je dala ledino orati in nasadila turščico. Ves pridelek se je imel oddati žitnoprometnemu zavodu po določeni najvišji ceni — 28 K za 100 kg. Občina je pridelek precej več veljal, kakor je zanj dobila. Med tem

so se oglašili domači reveži, ki niso imeli potrebne hrane in prosili za občinsko turščico. Vložila se je prošnja, ki je bila uslišana, toda turščica se je zaračunila po 49 K 20 vin. stot. Občina je torej doplačala 21 K 20 v. za stot, da je smela lastno turščico za domače reveže porabiti.

Vojne dajatve na Moravskem. Na Moravskem so rekvirirali: 270 vagonov pšenice, 606'28 rži, 348'7 ječmena, 21'18 turščice, 13'68 prosa, 987'09 ovs, 0'34 ajde, 4'87 leče, 46'17 graha, 8'94 fižola, 41'99 grašice, 19'54 boba, 1076'64 krompirja, 30'17 pese, 0'91 maka, družih 5'67, skupno 3533'24 vagonov. Tukaj vidimo, kaj in koliko zraste gori na Moravskem in koliko tam zahtevajo. Če pomislimo, da je Moravska skoro najbolj rodovitna dežela v Avstriji ter ima 20.000 km² več njiv, kakor je cela Kranjska velika, je torej primeroma malo. V navadnih letih se je pridelalo zelo veliko žita. Posebno je čudno, da ni v izkazu rekviriranega sena.

Nazaj k naravi. Kislo mleko in zelje. Staro kmečko hrano so začeli zdaj vsem priporočati, ki hočejo visoko starost doseči. Na kmetih poznajo povsod kislo mleko.

mleko uživali, poleti seveda kislo, in dosegli prav visoko starost. Poskusi še ti, škodovati ti ne more. — Pravo zdravilo za ljudi, četudi ne tako uspešno, je tudi kislo zelje.

Razno. Pri nas smo imeli dosedaj prav neugodno pomlad. Vedno je lilo in ostalo mrzlo. Amerikanci so pa z vremenom zelo zadovoljni. Žito kaže izredno lepo, ker so imeli tople dneve. Zdaj hočejo dati Anoležem in Francozom čez 100.000 vagonov pšenice. Seveda je veliko vprašanje, če jim ne bo začelo samim primanjkovati. — V Švici so mleko podražili 1 liter za 5 rap = vin. 1 liter velja zdaj 32 rap, torej 32 vin. Za 1/3 revnega prebivalstva plača skupna in kantonska vlada teh 5 rap, tako da imajo reveži mleko še vedno po stari ceni.

Zdravstvo.

Če glava boli in ni spanja, nasvetujejo ta-le zanesljivi pomoček: Preden greš k počitku, vzemi nekoliko okvašenega testa od domače moke (za črni kruh) ter namaži

Oddelek avstrijskih strojnih pušk.

Krompir s kislim mlekom, seveda posnetim, je bila že od nekdaj prav priljubljena večerja. Učeni zdravnik Mečnikov je zapazil med Bolgari nenavadno visoko starost. Veliko ljudi je tam starih čez 100, da celo do 125 let. Preiskoval je, kaj jim daje v visoki starosti mladeniško svežost. Dognal je, da so tako zdravi, ker uživajo jogurt: posebne vrste kislo mleko. V naših črevih se namreč nabirajo strupene snovi, ki kmalu preidejo v kri, človeka oslabe in spravijo v prezgodnji grob. Bakterije v jogurtu, torej v kislem mleku, so najhujše sovražnice teh strupenih snovi. Precej, ko se to mleko zaužije, se ta vojaka začne. Nekaterim kislo mleko prav slabo v želodcu naredi. Teži jih, boli in večkrat še grizo napravi. To je le znamenje, da je kislo mleko začelo svoj morilni boj proti strupenim bakterijem. Začetne težave navadno kmalu minejo. Navadno devajo na kislo mleko v drugih krajih nekaj sladkorja. Pri nas tega do sedaj še nismo poskušali. Videl sem pa že sam zelo slabotne ljudi, ki so za večerjo vselej le

z njim krpico, ki naj bo nekoliko večja od podplata. To krpo pritisneš na stopalo; poprej pa nekoliko namažeš kožo z mastjo, da se testo nanjo ne prisuši. Kolikor je krpa širši od podplata, jo zavišeš naokoli, da se testo ne razleze po postelji, ko jame vzhajati. Proti jutru bo testo popolnoma suho; potegnilo je kri in vročino iz telesa, kar pripomore, da se človeka loti spanec in da dobro spi. Ako se to zdravilo večkrat ponavlja, izgine tudi glavobol.

Zoper ozeblin. Kdo jih ne pozna in kako nadležna je ta stvar, ko se ti noga ali roka ogreje. Da jo odpraviš, vzemi za tri žlice stolčnega galuna. Pristavi pol litra vode, da zavre, ter jo vlij na galun, da se začne topiti. Kedar moreš vzdržati gorkoto, deni ozeblo roko ali nogo v tekočino in drži toliko časa, da se shladi. To zdravljenje se ponavlja dvakrat na dan in ozeblina izgine v kratkem.

Zoper trakulje. Otrokom, ki imajo to nadlogo, daj zjutraj na tešče kislega zelja, kumar, slanika ali sadja; ta nesnaga ne mara takih jedi, marveč ljubi

popaste močnate jedi. Če daš otroku stolčenih bučnic (bučno seme), pa takoj pospravi trakulja vse svoje reči ter jo odjadra.

Lep za čevlje iz gumija. Zreži 10 gramov kavčuka in pristavi v skledici k ognju. Ko se razleze, vzemi proč od ognja in primešaj 40 gramov terpentinskega olja, 2 grama terpentina in 4 gr. kolofonije; mešaj nato, da se vse to sprime.

Slike in črtice z bojišč.

Resne besede.

Hopfgarten, 8. 4. 1917.

Dragi »Domoljub«! Prosim Te, sprejmi te moje revne vrstice v svoje okrajje. Zelim poslati srčne pozdrave vsem mium Slovincem in Slovenkam v dragi domovini! S tužnim srcem se spominjam nekdanjih dni: kako z veseljem smo obojejale mile velikonočne praznike! Sedaj smo pa razkropljeni po širnem svetu. Kmalo bo 26 mesecev, kar sem oblekel vojaško suknjo. V tem času sem videl že precej različnih krajev po Gornjem Avstrijskem, Dolnograskem in Tirolskem. Pa moje življenje v tem času je tako, kot tistih auš, ki se med pekлом čakale odrešenja, brez veselja in trpljenja. Jaz se ravno ne morem pohvaliti, da mi je slabo, a tudi hvaliti ne, da mi je dobro. Najbolj tužno mi je to, ker traja čas brez vse koristi za čas in večnost, kot sebe kot druge. V cerkev mi ni mogoče iti, kadar bi hotel. Nimam dovoljenja, da si nas lahko vsako nedeljo pustili k sveti maši. Dragi Slovinci! Prosim Vas, ko imate priložnost, da lahko greste v cerkev, ne zamudite teh zlatih ur! Prosim Vas tudi, bodite vztrajni in stanoviti v svojem delu in svoji narodnosti. Ne sramujte se pokazati pred svetom, da ste Slovinci! Dobijo se žalostni slučaji. Sin, ki je rojen od slovenske matere in na slovenskih tleh vzgojen, ki zna sedaj par tujih besedi izpregovoriti, pa je vse drugo, le Slovenec noče biti; pravi, da je že pozabil slovensko govorico. Je-li kaj drugega kot izdajalec svojega naroda in zaničevalec svoje domovine? More li kdo pričakovati kaj dobrega od takih ljudi? Kdor se sramuje svojega materinega jezika, temu tudi ni nič ne za Boga, ne za nikogar!

Živimo v tužnem času. Vse zdihuje po miru in boljših dneh. Ali ljudstvo ne pripozna tega za kazen, ne pripozna, da je to šiba božja. Kmalo bodo 3 leta, kar Bog opominja s to krvavo šibo k poboljšanju; pa vse zastojl ljudstvo je podobno, kot je bilo v času vesoljnega potopa: čim hušja je stiska, tem bolj cvete pregreha. Zlasti se je razpasla ostudna pregreha nečistosti. Kaj si moreš misliti ti krščanska žena, ki si obljubila pred živim Bogom stanovitnost in zvestobo svojemu možu, sedaj pa živi slabše kot neuma žival! Pozabila si svojega moža, ki toliko trpi, pa vse voljno in potrpežljivo prenaša, samo da bi bila skrajšana rešitev, da bi se povrnil še enkrat v družbo svojih nekdaj ljubljjenih. More-li biti potem vesel takega življenja, ko mu

bo vse znano, kaj vse se je godilo v tem času. Pa tudi ti mili mož, kakšno srce moraš imeti, da pozabiš svojo dobro ženo, ki noč in dan trpi iz ljubezni do tebe in nežnih otročičev, in se zgubiš v družbi ničvrednih vlačug, ki so sedaj hujše od hudobnega duha. O tem bi lahko mnogo pisal, kar sem sam videl in slišal, pa naj zadostuje le to. Prosim le toliko Boga, da bi dal ljudem spoznanje! Rad bi še kaj več pisal, pa moja roka ni za pisanje, dasi ne delam nič; pa sto in stokrat bi mi bilo ljubše delati kmetiško delo, kakor pa tukaj dan na dan s puško na rami opazovati ta žalostni narod, ker 100 ujetnikov in 100 civilistov ne stori toliko, da bi bilo vredno 1 krono na dan. Iz sreča kličem k Bogu, da bi skoraj dal srečno svidenje!

Zura Franc, Sev. Tirolsko.

Letoŕnja Velikanoč.

Dunaj, 14. 4. 1917.

Dragi moji starši! Najprej Vas prav lepo iz srca pozdravim. Obenem bi Vam rad malo naznanil, kako sem letos obhajal velikonočne praznike. Hvala Bogu, prav dobro. Lani sem bil ob tem času v tuji deželi, doli v macedonskem hribovju, kjer nisem slišal ne zvonjenja, ne petja drobnih ptičk. O, kako je bilo žalostno moje srce! Drugega ni bilo, kakor pozdravljale so nas srbske granate in šrapneli, pa macedonske uši, ki so škrabljale po mojem životu.

Iz Macedonije so nas poslali na italijansko fronto. Morali smo še nad polentarja, ki je silno norel proti nam, a smo ga vsakikrat ustrahovali. Krogle so padale, kakor bi jabolka tresel. Ena priletí, pa mi izbije puško iz rok; še te se nisem iznebil, kar prižvižga že druga. Vzdihnil sem: »Jezus, Marija in Jože, obvarujte me!« Nenadoma mi zopet priletí kos granate v levo roko. Brž potipljem z drugo roko, če so še prsti na levici; bila je namreč tema in vse v dimu od granat. To je bilo zjutraj od štirih do šestih, ko sem na straži stal pred našimi postojankami. Rad bi se bil umaknil nazaj, pa ni bilo mogoče, pravza- prav po vojaško tudi ni lepo umakniti se, kjer se mora v bran postaviti. Zdaj se nahajam na Dunaju v bolnišnici, kjer sem, hvala Bogu, imel prav srečne ozdravke. Opravili smo velikonočno spoved; to nas slovenske fante prav veseli, da se kaj takega udeležimo, saj pri vojakih je spoved bolj poredkoma. V soboto popoldne smo imeli Kristusovo vstajenje; v nedeljo je bila sv. maša. Opoldne smo imeli dobro kolo; zdelo se mi je, da takega še ni bilo v mojem želodcu. Dobili smo tudi vsak hleb belega kruha; kar spogledali smo se vsi bolniki. Na velikonočni ponedeljek so nas pa še prišli obiskat naš presvetli cesar. Močno sem bil vesel, da sem enkrat videl našega novega vladarja. Zdaj pa pozdravim Vas, ljubi starši, in vse znance in prijatelje, pa naše fante. Alojzij Žnidaršič, vas Krušce-Begunje pri Cerknici.

Saj nisem mrtev!

Vojni kurat Ortner omenja v nekem pismu s fronte naslednjo zanimivost. Pri svojih vrlih Tirolcih, tako pravi, sem srečen in zadovoljen, kajti svojega kurata spoštujejo in cenijo kakor očeta. Nedavno

sem pokopal zvestega junaka. Takoj nato pa zopet — čimbuuum, in poleg mene je obležal vojak. Sklonil sem se k njemu, da ga previdim. In zopet — čimbum, bum! Ko je mož umrl, sem hitel k svojim ljudem v kritje. Popoldne ob štirih nameravam mrtevga vojaka pokopati; toda bobnelo je neprestano in nisem mogel; pač pa sem srečal šest ranjencev, ki sem jih obvezal ter jim pomagal. Ponoči ob enajstih je gromenje topov nekoliko ponehalo; zato vzamem dva pionirja, da izkažem omenjenemu vojaku zadnjo čast. Šli smo previdno okrog skalovja, kjer sem mislil, da mora ležati mrlič. Našli smo ga. »Skopljite grob kar zraven njega« — velim. Sam se pa sklonim k mrliču in začnem moliti »De profundis... Iz globočine vpijem k tebi, o Gospod...« Kaj se zgodi? »Na, Pfarra, i bi nót toad — i hob krod drei Schüss.« (Šaj nisem mrtev, gospod; ravno tri strele sem dobil.) — »Ja, Mihil, kaj pa je s teboj?...« — »I hab nimma furtkinna, schrei darf man a nót, sunst schiasst da Feind; da hab i mi neben den Toten hing'setzt, hab denkt, da find mi da Pfarra gwiss.« (Nisem mogel hoditi, kričati se tudi ne sme, drugače me ustrelí sovražnik; ulegel sem se zraven mrličev, češ, tukaj me bo župnik gotovo dobil.) — Hitro smo ga obvezali ter prepeljali k zdravniku.

„Št. 17.“

Sedemnajst, številka draga Janezov, sinóv Triglava; polka našega, ki zmaga diči ga in čast in slava! On v tej vojni je krvavi zaslovel po vsej državi. Dober je Moskalu znanec; ve kak vdariti zna Kranjec! — Groza in trepet je Laha; smrt za njim gre, kjer on maha! Rodne zemlje zvesti stražnik smrten njemu je sovražnik, ker po rodni grudi njega vroče ljubljeni zdaj sega. — To se boš polentár vrezal! Pomnil boš, kedaj si drezal v naše miljeno nam gnezdo; Vrag te vzel bo s tvojo zvezdo! Ta, ki s Kranjcem se poskusi, pipcev nikdar več ne brusi, zadnjič kahal je polento! Mi ti že pokažemo tvojo »terro irredento«,² vročo kri vtolažimo! Kranjsko pest in domačijo bodeš pomnil, »caro mio«,³ polk železni slavnoznan boš poznal i ti, Taljan! — Prišel je celo na Dunaj glas o polku, ki si zunaj v bojni črti že tri leta lavorjeve vence spleta. Cesar sam ga je proslavil: za lastnika mu postavil

¹ Zvezda je znak Italije; vsak vojak jo nosi pod vratom.

² »Terra irredenta« = neodrešena zemlja.

³ »Caro mio« izg. Karo mijo = dragi moj.

svojega prvorojenca! On je, kateri se edini zove po njegovem sinu. S tem počastil je Slovence, s tem proslavil celi narod! — V vojni, v miru kranjski Janez zvest mu, vdan bo kot dandanes! Živel polk »Cesarjevč« nam ponos, sovragu bič!

Vide.

Listek

Zvonarjeva hči.

(Povest. — Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.)

(Dalje.)

5. Domnevanja.

Pri »zlati kroni« v mestu so pij obmizjih živahno razpravljali o rajnem Prašnikarju.

»Jutri bo imel župan v sosesčini dražbo po umrlem učeniku,« je pripomnil eden izmed družbe.

»Ne bo mnogo na prodaj,« je pripomnil okroglolični, trebušnati mestni pek in obraz se mu je namrdnil v resne gube:

»Danes še ob pet h so se peljali zvonarjevi vsi trije, on, sin in pomočnik iz mesta pri zgornjih vratih. Mislil sem si, kam neki gredo tako zgodaj vsi trije, pa nisem hotel godrnjavega starca izpraševati. In ravno ob enajstih zopet so se vračali z vozom, polnim stare šare. Učeniškova delavna miza, modli in kovine so bile na vozu. Rečem vam, kovine, za pest debele in svetle, kakor samo čisto zlato. Mislim, da je stari lisjak, ta zvonar, napravil dobro kupčijo. Kaj pa tak tepec razume, kakor je oni vaški župan.« Živahno je govoril pek in ko je videl napeto radovednost, ki je poslušalcem žarela iz oči, je še gorečnejše nadaljeval:

»Kaj neki pozna tak-le človek, kakor je ta župan, pravo vrednost različnih kovin, in pa če je svinec ali srebro. Svetilo se je tako na vozu, da sem se kar prestrašil. Tako veliki kosi so bili, še debelejši od moje glave, ki ni majhna.«

Male kepe bakra in cina, ki ga je imel rajni učenik, so se vsled pekovega govorjenja vedno povečavale in so žarele vedno svetlejše in svetlejše, nad vse zgovornj mestni brivec pa mu je živahno pri-trjeval:

»Saj vemo, da rabi zvonar celo reč srebra. Bogat pa Rudnik ni bil nikoli. No, mislim, da se bo kmalu pokazalo, če je bil plen kaj vreden.«

Starikav' mestni kramar Burja, nemirnih, lisičjih oči in plitvega izraza na obrazu pa pripomni:

»Nekaj posebnega sta že imela skupaj ta dva, Rudnik in učenik. Stara Lenka, učeniškova postrežnica, je kupovala pri meni danes sladkor, pa mi je marsikaj po-šepetala.«

Stari opravljivci so skrivnostno stisnili glave skupaj.

Staro Lenko, ki je obenem prenašala različne stvari iz sveta kot potok, so vsi poznali in vsakdo je vedel, da je bil edino nji prost dohod v učeniškovo stanovanje.

»No, in kaj je pravila?« je nestrpno vprašal izvedavi brivec.

»Vesela je bila, ker ji je zvonar Rudnik dvojnato povrnil zaostalo mesečno plačo,« in skrivnostno je namežiknil z očmi in pogledal zdaj enega, zdaj drugega in nato pljunil čez ramo v dolgem loku po sobi in skrivnostno obmolknl.

Možje so se pomembno spogledali, pek je pa zaničljivo pripomnil:

»Bo že vedel, zakaj. Zastonj ne bo nihče metal svojega denarja strani.«

»Rudnik že ne, saj je že od nekdaj znan kot stisnjeneč.«

To je bila voda na pekov mlin. Vsi so držali zdaj z rajnim učenikom. Natolcevanje ima neko skrivnostno privlačno silo, posebno če zadene živega, onega, ki ga lahko udarja s svojo perečo zlobnostjo. Bolj potihoma je torej nadaljeval: »Lenka je tudi pravila, kako vesel da je šel učenik oni dan z doma. V najlepši nedeljski suknji in vse svoje premoženje je imel s seboj, saj ji je sam dejal, da bo prišel zvečer domov bogat, ker nese ves svoj zaklad k mojstru Rudniku. V ta namen bosta jutri spila kozarec vina. No, tako je govoril Lenki par ur pred smrtjo.«

Stari kramar Burja je globoko vzdihnil in nadaljeval:

»No, in iz onega »jutri« ni bilo nič in kam je šlo njegovo bogastvo, ne ve noben človek.«

»Celo popoldne je sedel pri Zvonarju. Sam sem ga videl, ko je šel tja in se pozneje vračal domov,« je pojasnjeval brivec.

»Ej, ni bil norec ne, kakor so vaščani mislili,« je pristavil tretji.

»Kaj šel To je bila bistra glava,« so mu pritrjevali vsi.

»Ali mislite,« je začel zopet prepričevalno mestni pek, »da bo občeval mojster Rudnik leta in leta s kakim norcem? Je preveč prevzetan za to. Učenik je bil, verjemite mi, v mojih očeh nekaj izrednega, škoda, da je tako žalostno končal.«

Iznova je nastal mučen molk. Razum natolcevalcev se je upiral skrivnostnim mislim, ki so se jih lotevale ob tej nenavadni smrti. Ali je bilo vse tako naravno...?

»In kaj pravi zdravnik, ki je pregledal mrliča?« je vprašal čez nekaj časa previdni urar.

»Srčna kap,« se je hitro odzval brivec, zasmehljivo nategnil ustni ter nadaljeval: »To pravijo zdravnik vedno, če si ne vedo pomagati. No, nas eden od naše obrti pa tudi nekaj razume na zdravništvu, zato pa pravim, da nobeden ne izgleda tako smrtnobled, če ga je zadela kap.«

»Nič slabega nočem govoriti o zvonarjevih; vendar posebne vrste ljudje so pa le. Pri mestni občini v svetovalstvu ni še bil nobeden kljub temu, da imajo tako razvito obrt.«

Nekateri izmed meščanov so v zadregi gledali v tla, urar pa je pripomnil važno:

(Dalje.)

Padlim junakom.

Ko, Vesna, spet odpreš svoj grad
in pošlješ hčerko ven, pomlad,
le vsaj jej v solnčno krilo
obilo cvetk, obilo.

Glej božja dekla, bela smrt
marljivo prerahljava vrt;
a jedne ne cvetlice
ne seje na gredice.

In vrtec ta, gredice té,
pomlad, nam drage so zemlje;
našince so pokrile
nam tihe té gomile.

Po skalnih, zrtih kraških tleh
posej jim jaglič po grobeh:
Junakom v vek naj trobi
spominščico na grobil

Junakom sred karpatskih šum
nasěj jim zvončka belih trum:
Z grobov naj jim zvonijo
nesmrtno melodijo.

In na grobeh snežnih planin,
kjer mrě za dom slovenski sin,
na prvi pni planike
junaštva spomenike.

Da nikdar ne pozabi Vas,
junaki, polje, šuma, kras:
Pomnik Vam bodo stale
planin granitne skale!

A. Hribar.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge, in jih obre-
stuje po 4 1/4% brez kakega odbitka.

Radne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Tedenska pratika.

Petek, 27. aprila: Sv. Zita, služila 48 let
v družini Fatinelli v mestu Lucca na
Laškem. — Sv. Bogomil, škof v Bri-
ksenu. — Sv. Sava, nadškof v Srbiji.

Sobota, 28. aprila: Sv. Pavel od Križa,
ustanovitelj reda pasijonistov. — Sv.
Vital in sv. Valerija. — Sv. Teodora.
Nedelja, 29. aprila (3 povelikonočna): Sv.
Robert, ustanovitelj cistercijanskega
reda (1017—1100). — Evang.: Jezus
napove svoj odhod.

Ponedeljek, 30. aprila: Sv. Katarina
Sijenska, devica iz reda sv. Dominika
(† 1380). — Sv. Zofija, devica in mu-
čenica.

Torek, 1. majnika: Sv. apostola Filip in
Jakob.

Sreda, 2. majnika: Sv. Atanzij, škof in
cerkveni učenik († 373). — Sv. Sigis-
mund (Ziga) († 524).

Četrtek, 3. majnika: Najdenje sv. Križa.
— Sv. Aleksander I., papež († 119). —
Sv. Juvenal, škof.

Solnce vzhaja ob 4. uri 47 minut, zahaja ob
7. uri 8 minut.

Luna: Prvi krajec 29. aprila ob 6. uri 22 mi-
nut zjutraj.

Sv. Katarina Sienska.

Katarina je bila mlajša hčerka spošto-
vane meščanske družine v italijanskem me-
stu Siena. Njen oče je bil bogato obdarjen
z otročiji; bilo jih je v družini 25. Najmo-
drejša in zgodaj od Sv. Duha razsvetljena
je bila Katarina, ki je napravila že v sed-
mem letu obljubo vednega devištv. Maš
je hotela, da bi se lepo razvijajoča se de-
klica lepoticila in posvetno nosila, kar pa
dobri Katarini ni bilo všeč; odstriči si je
celo dala krasne lase, ki so jih vsi občudo-
vali. Za kazen je morala opravljati pose-
bne navadne dekline, kar je pa izvrševala z vso
pokorščino in ponižnostjo. Pozneje so sta-
riši svojo prenegljenost obžalovali in ji do-
volili, da je vstopila v III. red sv. Domi-
nika. Kot redovnica tri leta ni skoraj nič
govorila, razen kar je bilo treba s pred-
nico in s spovednikom. Višje naloge, ka-
tere ji je izročil papež, so jo poklicale iz
samostanske celice. S papeževimi poobla-
stili je prepotovala vs. Italijo, je pripomo-
gla veliko v obrambo sv. Cerkve ter spravi-
la mnogo izgubljenih oseb zopet na pravo
pot. Takrat so imeli papeži svoj sedež v
Avignonu na Francoskem, kar pač ni ko-
ristilo sv. Cerkvi, ker so bili več ali manj
odvisni od francoskih vladarjev. Sv. Kata-
rina je s svojo vplivno besedo dosegla, da
je papež Gregorij XI. preložil svoj sedež v
Rim. Njegov naslednik, odličen in natan-
čen poglavar sv. Cerkve, Urban VI., jo je
večkrat vprašal za svet v težkih vpraša-
njih. Umrla je v starosti 33 let. Papež Pij
II. jo je prištel med svetnike leta 1461.

Najprijetnejše odvajalno sredstvo so po sodbi
vseh, ki jih poznajo, Fellerjeve mlo učinkovite
Rhabarbara kroglice z zn. »Elsa-kroglice«. Med-
tem ko mnoga druga odvajalna sredstva dražijo
črevo in slabé želodec učinkujejo Fellerjeve na že-
lodec krepilno in ne zapuščajo nikakih škodljivih
učinkov. Vsled tega zaslužio brezpogojno pred-
nost. 6 skateli pošlje na vse strani franco za le
5 K 57 vin. lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsalzt
št. 16 (Hrvatsko). Istodobno se more naročiti Fel-
lerjev bol lajšajoči, dobrodejni, oživlajoči rastlinski
esenčni fluid z zn. »Elsa-fluid«. 12 steklenic stane
franko le 7 K 32 vin. (va)

To in ono.

Recept za tobak. Tobakarji imajo deloma
sedanjih vojnih postih en post več. Pomanjkanje
te božje trave je nastalo iz treh vzrokov. Prvi
vojaštvo veliko vsč tobaka porabi, ker kade to-
taki, ki jim poprej še namar ni prišlo. Del zemljiš-
kjer se je prideloval tobak, je sedaj vojno ozemlje
n. pr. južna Tirolska. Najbolj je pa povzročila po-
manjkanje tobaka zaprtija. Avstrija je v miru
časih vsako leto dobila iz inozemstva preko Ho-
landske za 40 milijonov kron tujeja tobaka, ki je
je v svojih tovarnah predelala v raznovrstne smol-
ke. — Tobakar pa brez dima ne more biti, zato

pomaga, kakor le more. Izmislili so si na stotine raznih nadomestil ter predelali v ta namen vsakovrstno perje. Najnovejši je naslednji recept: Nabiraj malinovo in vobidno perje, lapuh, pripotec, perje rdečih jagod, tudi orehovo in trtno perje je porabno. Razreži vse to, dokler je še zeleno, na drobno, kakor tobak, ter posuši v senci. Nato si pa pripravi vročo gosto črno kavo, primešaj nekoliko tobačnega izvlečka (tekočina, v kateri se je »palcalo« tobakovo listje; dobi se v tobačni tovarni, napravili jo pa tudi sam), ali pa danes vmes pravega tobaka (vojaškega), vse to zmešaj s posušenim perjem, da se dobro navzame. Končno razpoložil to zmes pod streho, da se zopet posuši. Ako imaš kaj pravega tobaka, ga vrzi, kolikor se ti zdi potrebno, med to umetno prirejeno zeliščo, preden rabiš. Nekateri izbirčni tobakarji vzamejo zraven še posušenega rožnatga listja, špajke, ali vinske rutice (Waldmeister). Pravijo, da je prav primerno tudi brezovo listje.

Kako napraviš pravilno solnačno uro? Poglavitna stvar je v tem, da prav postaviš palčico, ki dela senco. Priporoča se ta-le način: Na mestu, kjer bo pritrjena palčica, zabij žebelj; priveži nanj vrvice, ki bodo nekoliko obtežena, da pokaže ravno črto od žeblija navzdol. Nato pritrdi na žebelj drugo vrvico; dolga naj bo, če znaša višina od žeblija do tal, 4 metre, 5'36 m; če je žebelj 2 m visoko rabiš, pa polovico zgornjše dolžine, to je 268 m. Sedaj pa opazuj s pomočjo dobro ideče lepne ure, kdaj bo natančno poldnev. V tistem hipu zapni vrvice k tlom tako, da se bo njena senca popolnoma krila s prvo vrvico, ki visi na žebliju. Konec daljše, počev višje vrvice pritrdi na zemljo. Ta črta ti pokaže smer, v kateri ti je pritrditi stalno palčico za solnačno uro. — Vse drugo se potem lahko uredi in nariše.

Kaj raste tudi ponoči? Obresti, davki in nesmožne hčere. (Tako židovski rek.)

Komu še škoduje vojska? V Parizu so se pogovarjale visoke gospe pri kavi ter tožile seveda tudi čez vojsko. Gospa polkovnika vzklikne: »Oh, ta strašna vojska! Vsi trpimo zaradi nje, jaz kakor ve, drage tovarišice. Vidite, ko bi ne bilo vojske, bi bil moj mož že eno leto general.«

Tri vprašanja. Pred nekoga škofa je prišel fantiček-pastirček, ki se je o njem čulo, da je zelo moder. Pršil je škofa, da bi ga vzel v službo. Škof obljubi, da bo uslišal njegovo prošnjo, ako mu bo prav odgovoril na trojno vprašanje; zraven mu pa hoče za vsak povoljni odgovor dati po en tolar.

Škof vpraša: »Najprej mi povej, koliko je zvezd na nebu?« — Deček zahteva tinto in papir; nato napravi toliko pik nanj, kolikor je sploh mogel; slednjtj reče:

»Toliko zvezd je na nebu in nič več.« — Škof se zasmeji in reče: »Kdo bo te pikce štela.« — Deček: »Saj tudi zvezd ni moč šteti.« Dobil je tolar.

Drugo vprašanje: »Koliko kapljic je v morju?« — Pastirček vzame zopet polo papirja in začne pisati številko za številko. Škof ga prekine, češ, če boš tako pisal, ne prideš do konca. Deček: »Saj tudi pri morju ne pridemo do konca, ako bodo potoki in reke vedno tekle. Štorite, da vse vode usahnejo, potem vam povem, koliko je kapljic v morju.« — Škof je bil zadovoljen; deček je dobil drugi tolar.

Nato mu zastavi tretje vprašanje: »Koliko listja je na vseh drevesih?« — To moraš pa na pamet izračunati, drugače ne velja!« — Deček ni bil v zadregi: »Ako odštejete vse listke, ki v jeseni odpadejo, od tistih, ki so spomladaj pomali, pa veste čisto natančno.« — Škof: »Potem noben čez ne ostane.« — Deček: »Saj perje pozimi tudi ne ostane na drevju.« — Škof se je moral smejati, pa mu je izročil tretji tolar.

Sedaj se pa osmeli fantiček, pa pravi: »Dovolite, da Vam dam še jaz eno vprašanje: V čem sva si midva podobna in v čem različna?« — Tega škof ni uganil. Zato reče deček: »V katekizmu smo se učili, da ste vi pastir in pasete ovčice; v tem sva si enaka. Razdeček je pa v tem, da ste vi višji pastir, da živate čast in spoštovanje, pa tudi denarimate; jaz sem pa reven pastirček brez denarja in brez ugleda. Vzemite v službo in skrbite name, da se mi bo boljše godilo.«

Modrega fantička je škof uslišal. Postal je bližnji in učen mož.

Tudi Japonci hočejo biti moderni. Japonci imajo, kakor znano, poševne oči, obrnjene bolj proti sredi nosu. Ker se pa v vsem že ravna po

evropski modi in noži, bi imeli radi še ravne oči. Pripovedujejo pa, da se tudi ta značilna posebnost, ki Japonca loči od Evropejca, da odpraviti, in sicer z zdravniško operacijo. Oko po operaciji ima popolnoma tako lego kakor naše. Operacija se vsdrži baje brez bolečin, stane pa do 2000 K našega denarja. Ameriški in evropski kirurgi, ki se s tem pečajo, so v kratkem času baje zaslužili ogromno bogastvo. Še celo mikado sam se je menda dal »povevropiti«.

Za razvedrilo.

Slabo priporočilo. A: »Ali je res tovarna za užigalice pogorela?« — B: »Res, vse je zgorelo, le užigalice ne. Te nikakor niso hotele goreti!«

Dober človek. A: »Ker si Luzarja razžalil, si bil obojen, da plačaš dvajset kron kazni. Kje si jih pa dobil?« — B: »Luzar mi jih je posodil!«

Vedno razmišljen. Profesorjeva žena: »Dekla je z lestve padla in si koleno razbila!« — Profesor: »Povej ji, če bo še kaj razbila, da bo morala takoj proč iti!«

Društvene novice.

Za Vincencijeve sirote. Pod tem na slovom obavlja razni listi zbirke in darove, vzbujajoče mnenje, da so ti darovi namenjeni za »Patronat Vincencijeve družbe« (primerjaj našo društveno podobico: sv. Vincencij z dvema sirotama). Resnici na ljubo moramo na tem mestu ugotoviti, da ti darovi ne prihajajo v naše roke in da za nje odklanjamo vsako odgovornost. — Vodstvo Patronata Vincencijeve družbe za mladino.

Občni zbor. Zadrudna centrala v Ljubljani ima občni zbor 30. aprila t. l. ob 10. uri dopoldne v prostoru c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani, Turjaški trg št. 3. — Na dnevnem redu je: 1. Poročilo načelstva, 2. izprememba pravil, 3. vliitev načelstva, 4. volitev nadzorstva, 5. slučajnosti.

Št. Rupert na Dolenjskem. Preteklo nedeljo je priredila tukajšnja Dekliška zveza igro »Ljubezen Marijinega otroka«, in burko: »Prisiljen stan — zančevan.« — Stvar je dobro uspela. Sedaj, ko so fantovske predstave na našem odru zelo omejene, pa dekleta bolj delajo. Pri uprizoritvi so pokazale precej spretnosti in okusa za sicer preprosto, a lepo slovensko igro. Med odmorom je domači g. kaplan s krepkim nagovorom bodril mladino in odrasle za neomajno zvestobo do Boga, domovine in cesarja. — Čisti dobiček igre je namenjen ranjenim junakom v Novem mestu. Natlačeno polna dvorana je pričala, da bjejo v naših prsih sočutna in patriotska srca. — Našim dekletom pa kličevo: Le krepko naprejš! Saj to je v prvi vrsti koristno za vas; duševna izobrazba kmetijskega dekleta je velik del dote. — Očividno.

Najnovejše.

S francoskega bojišča. Bitka ob Aisni in v Champagni ponehuje. Pri Arrasu so bili Angleži pošteno tepeni. Po izredno krvavih dneh zadnje velikanske bitke se more reči, da so se Nicellesovi drzni poizkusi ponesrečili, Angleško-francoska ofenziva je bila sicer izborna pripravljena, strategično dobro izpeljana, (sovržnik je izstrelil na nemške vrste štiri milijone topovskih krogel; bil je po številu topov 20-

krat močnejši), a Nemci so spretno in vztrajno preprežili nameravani predor na obeh krilih. Vtis je tak, da se končava zadnje dejanje krvave svetovne igre.

Vprašanja in odgovori.

M. D. — Vitanje: Po novi naredbi dovoljujejo tudi otrokom izpod 8 let enako podporo, kakor odraslim, ako mora družina stanovanje plačevati ali pa če stanuje v industrijskem kraju, kjer so živila sila draga.

J. Z. — Dolenjsko: Denar je dovoljen; da se določi, kdo in v koliki meri bo deležen podpore, bodo najbrž sestavili pri vsakem glavarstvu poseben odbor, morda celo pri vsakem županstvu.

M. T. — Dobračevo: Ta je prazna, da bi bil kdo vzel brez Vašega dovoljenja; ako bi se bilo pa zgodilo, da so na sodišču oddali, morajo imeti potrjeno, ki bi ga na zahtevo gotovo pokazali. Glede sinove dedščine po očetu bi se pa bilo dobro svetovati s kakim odvetnikom. Ako nakazilo doslej ni došlo, bo med sedanjim vojnim stanjem še težje. Sicer nam pa ni znano, koliko in kakšne papirje glede dedščine imate že v roki.

Fr. H. — Feldpost 220: Vprašali smo veččaka, ki je pa izjavil, da bi moral svet videti, preden bi mogel kaj izreči. Ne verjamemo pa, da bi oblast dovolila med vojsko kakše nasilnosti, ko je gospodar na bojišču.

Begunka R.: Zakaj čakate in ne vložite prošnje pri glavarstvu v Kočevju!

N. S. — Suha: Prošnjo napravite na komisijo za vojaško preživnino pri odtotnem okrajnem glavarstvu.

Št. A. — Lembah: Kunci vseh vrst se dobe v Ljubljani: Zajčarna pod Rožnikom; samo dragi so. — Z naslovom omenjenega gospoda ne moremo postreči.

Fr. P. Pr.: Pišite poštnemu ravnateljstvu v Trst. Prošnjo naj potrdi županstvo.

A. Z. — Sv. Križ: V ti zadevi se obrnite do društva »Dobročelnost« v Ljubljani (Kolodvorska ulica).

C. G. — Pohorje: Tudi če je obleka in perila na suhem, je potrebno, da se večkrat prsuši iz prezrač. Belo perilo pa svetujejo preprati, da se ne napravijo plesnobi madeži.

Skupen odgovor. V zadeve, ki se tičejo rekvizicije, ne moremo in ne smemo posegati. Če kdo misli, da se mu krivica godi, ne vemo drugega svetovati, kakor da pojasni svoje težave potom županstvu dotičnemu poveljstvu in zahteva svoje pravice.

Poštni predalček. J. P. — Slap: Pošljite kaj zanimivega. To kar se povsod godi, pač ne vleče. — A. Š. — Male Dole: Se lepo čita, a predolga je. Morda prilično malo okrajšano in opiljeno. — Iv. Mihevc — Logatec: Ne smemo navesti ne polkov, ne kraja obenem. Vprašajte pri upravi Rdečega križa na Dunaju. — P. Breznik: Za »spaz« dobro, za tisk pa ne. — Terezija M. — Dol. Brezovo: »Domoljuba« na Rusko ne moremo poslati; ne dovoli ruska vlada.

Dobre knjige.

Anton Kržič: Vzorniki prvega sv. obhajila. Mala knjižica nam podaja na 96 straneh kratke življenjepisne bogoljubnih otrok; zlasti nam opiše pisatelj, kako so se ti otroci pripravljali na prvo sv. obhajilo. Zgledi so zbrani in bodo gotovo veliko pripomogli, da se bodo naši mali lepše pripravili na prvo sv. obhajilo. Knjižica, katero krasi več lepih slik, je jako primerno darilce otrokom, zlasti prvoobhajancem. Dobi se v Katoliški bukvarni v Ljubljani s poštnino vred za 2 K 40 vin., broš. 1 K 40 vin.

Šmarnice za leto 1917. ne izidejo. Iz prejšnjih let so v Katoliški bukvarni v Ljubljani na razpolago še sledeče šmarnične knjige:

Šmarnice Arskega župnika. Razlaga lavretanskih litanij z življenjepisom bl. župnika Janeza Vianea, od leta 1912. Cena 3 K. Ta snov je gotovo zelo primerna za Šmarnice; razlaga je jedrnata in snov, ki je za vsak dan določena, ne predolga, zato bodo te Šmarnice poslušalcem zelo ugajale; razlagi sledi za vsak dan zgled iz življenja blaženega župnika Vianea iz Arsa, ki je živel v duhu svetosti v minulem stoletju; ob koncu pobožna vaja in molitev.

Marija v predpodobah in podobah. Šmarnice. Zbral Jož. Voč, župnik, od leta 1904. Cena 3 K. Pisatelj nam slika božjo Mater Marijo v starodavnih predpodobah in podobah, vzetih iz sv. pisma. Lepim premišljevanjem je dodan za vsak dan zgled iz življenja Marijinih čistilcev.

Devica verna. Šmarnice. Spisal J. Godec, župnik v pokoju. Cena 3 K. Predmet Šmarnicam so nekatere verske resnice, ki jih pisatelj kratko in jedrnato razloži; obenem ovzre razne ugovore proti razloženim verskim resnicam.

Šmarnice. Marijine čednosti in dobrote po ponatisu S. J. in Schepersu Rademot, spisal P. Ladislav O. S. Fr. od leta 1900. Vez. 3 K. Pisatelj nam krasno slika Marijine čednosti in dobrote; za vsak dan nam doda zgled, kako Marija pomaga. Na koncu knjižice kratak molitvenik.

Dr. Josip Jerše, Šmarnice. Mati čudovita. Vez. 3 K.

SKRIVALNICA.

V vojni stiski vsak po moči domovini rad priskoči: Čvrst vojniki ob bojni črti brani dom in rod do smrti. Kmetič zemljo obdeluje, žena deco nam neguje, lola miadi rod vzgojuje, vsem duhovnik pa svetuje, se za bedne potečuje; oče vsem on mora biti, lušne rane vsem celiti n za vernike moliti. Pa poznam dušice skromne, si v molitvi so ogromne, ki za žive in za mrtve zlasti pa za vojne žrtve molijo skor neprestano. Kdo so? Ti je morda znano? Tudi tu na sliki ženo o našda tako skrito eno.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Trst, 18. aprila: 71, 29, 20, 34, 82.
Dunaj, 21. aprila: 81, 38, 54, 8, 16.

Fellerjev blagodejni, bol lajšajoči fluid iz rastlinskih esenc z zn.

„ELSA-FLUID“

lajša

bolečine.

12 steklenic 7 K 32 v prosto poštnine. Iekarnar E. V. Feller, Stubica, Elza trg 16 (Hrvatska). Cez 100.000 zahvalnih pisem in zdravniških priporočil.

Zalostnim, a v voljo božjo vdanim srcem naznanamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naš nad vse dobri in ljubljeni oče oziroma soprog, brat, g. spod

Primož Rožič

pešec 153. bataljona, posestnik in bi-šil občinski odbornik pri Sveti Trojici pri Moravčah

padel 18. marca 1917 zadet od sovražne kroglice na ruski fronti star 45 let. Pokopan je bil 14. marca na vojaškem pokopališču 1411 pri Šibenju v Galiciji. Bodi vrsnemu junaku in vitemu krščanskemu možu časten spomin!

Celovec — Sv. Trojica pri Moravčah, dne 15. marca 1917.

Zalujocha žena Marija Rožič z otroci in rodbina Orehek. — Dr. Rožič Valentin, črnovoj praporščak, zalujochi brat.

Naročja te sobotnega „Slovenca“

Kupijo se 4 bell. že rabljeni mlinski kamni

v celotnosti 12-4 palca. Ponudba s navedbo cene, delnosti in širine na upravo „Domoljuba“.

Išče se

za prehranjevalni zavod, ki se otvori, več že rabljenih National-r. gistrirnih blagajn. — Ponudbe pod „Dobrodelnem zavod 883“ na upravo našega lista.

Naročajte „Slovenca“!

U VII 160/17/5

983

V imenu Njegovega Veličanstva cesarja!

C. kr. okrajna sodnija v Ljubljani je razsodila o obtožbi javnega obtožitelja zoper Antona Podržaja, rojenega 18. januarja 1879 v Veliki Stari vasi, pristojnega v Grosuplje rim. kat. oženjenega posestnika v Veliki Stari vasi, št. 7, že predkaznovanega, radi prestopka po § 18 št. 1 cesarske naredbe z dne 21. avgusta 1916, št. 261 državnega zakona, v navzočnosti svetnika Potrato kakor javnega obtožitelja, obtoženca Antona Podržaja, po danes dognani glavni razpravi, po predlogu javnega obtožitelja, naj se obtoženec kaznuje, tako:

Obtoženec Anton Podržaj, je kriv, da je dne 12. februarja 1917 v Veliki Stari vasi izrablja izredne razmere, povzročene ob vojnem stanju, zahteval za neobhodne reči, namreč za 1 sežen stabihi drv 48 kron, torej očitno čezmerne cene in je s tem zakrivil prestopok dražjenja po § 18 citirane cesarske naredbe z dne 21. avgusta 1916, št. 261 državnega zakona ter se radi tega obsoi po § 18 citirane cesarske naredbe z uporabo § 200 b) oziroma se na § 165 k. p. r. na 1 teden zapora, poostrelega s postenjem in na denarno kazen 60 K, za slučaj nezterljivosti za daljših 6 dni v zapor, zaeno se je izreklo, da se sodba brez razlogov enkrat priobči v ljubljanskem tedniku „Domoljub“ (vleed razsodbe c. kr. deželna kot vzlicne sodnje v Ljubljani z dne 27. marca 1917, BI XII 157 17), dalje se obsoi po § 289 k. p. r. v povračilo stroškov kazenskih stroškov.

V Ljubljani, dne 12. aprila 1917.

Dr. Kočever.

Novel Čevlje za poletje (Sandale) Novo!

z mehinimi tesni, imi podplat in cremen iz kravjega usnja priv. v. p. in vrstne, n.

Cena v smislu običajne nak. odli.	1000 n.
25 27 K	5 95
28 30	6 05
31 33	7 00
3 36	6 70
37 39	6 60
40 42	10 45
43 45	11 00

Posilja po pov. et. d. Neprimerno: zamenj

Razpošilja slika vojni h čevljev in sandal S. HAYEK, Dunaj X. v. 3., Sechsbauserstr 11 5.

Sibež, kraste, pege, garje

so zlo, ki ga je treba zdraviti z največjo previdnostjo. Absolutno zanesljivo sredstvo proti temu je **PARIOL** mazilo. Je maže, je popri, ma brez duha, ter je more biti tudi čez o. n. Velik louč. k K 3 — d ojno velik louček 5 ti 50 n.

PAPATOL posipalni prašek varuje najprej od vsega, nato od občutljive kože. Iščaliti 2 K 50 v roti predi lačnja 211 povzet u pr. **PAPATOL-WERKE** in Budapest VI—10 Eötvös ut 28.

Kaj se zgodi pomladi?

Ta misel muči sedaj neprestano tisoče ljudi. Po strogi zimi pričakujemo vroče dneve z vsemi nevarnostmi nalezljivih bolezn. Ako bo prebivalstvo tudi v bodoče tako vestno podpiralo oblasti pri njihovih zdravstvenih odredbah, se ne bodo razpasle grozote notranjih nevarnosti, nalezljive bolezni: kolera, pegasti legar, driska itd. Epidemija se razširja po bolnih in drugem mrčesju; ohranimo torej največjo snažnost. Razkušujmo roke in obraz, za umivanje rabimo zelo razredčen Lysoform. Gripo imo najbrže z Lysoformom s poprovo meto. Pohljati se mora vsaj se čistijo s 3% Lysoformovo vodo. Posebno se mora priporoča, da se umazano perilo zbira v vroči vodi, kateri je primešanega 3% Lysoforma.

Dobiva se v vsaki lekarni ali grožeriji. Dr. Keleti & Murányi, kemično tovarna A. G., Ujpest.

novi cenik
 s kolektarjem in večnimi urami po najnižjih cenah. Tudi po pošti zastonj. Na obilni obisk vjudno 449 rabi

F. ČUDEN
 Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.

Št. 207. Srebrna prstan v 5 svežih barvah emailiran K 3⁵⁰.
 Cene brez peviška.

Gostilničarji! Gospodinje!
 Dekler je kaj zaloge, oddajam od ostanka

„Silberia“-žilce
 (trpežne, posrebrene žilce iz trde kovine) po čudovito nizkih cenah:

12 kosov SILBERIA jedilnih žilc —	K 10 [—]
12 " " (sezarta.) str. žilc —	6 ⁵⁰
12 " " kavnih žilc —	6 ⁵⁰

vseh 36 kosov za samo K 25[—].
 Pošilja po povzetju ali predplačilu. Poštuna 90 vin.

Eksporth. TINTNER, Dunaj III, Neulingg. 26/L.

Zidarji, tesarji, dninarji in ženske
 dobe trajno delo pri betonsko-gradbenem podjetju **Pittel & Brausewetter, Gusstahlwerk Judenburg, Gornje Štajersko.** —

Ustanovljeno leta 1893. Ustanovljeno leta 1893.

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

reg. strovana zadruga z omejenim jamstvom
 sprejema in obrestuje hranilne vloge po

Rentni davak plačuje iz svojega. Zunanji vlagatelj se za pošiljanje denarja na razpolago brezplačno položi pri pošti. **4 1/2 %**

Zadruga dovoljuje posojila v odsekih na 7 1/2, 15 ali 22 1/2 let, pa tudi izven odsekov proti poljubno dogovorjenim odplačilom. — Dovojujejo se ranžijska posojila proti zaznambi na plačo in zavarovalni polici ali proti poroštvu. Prospekti na razpolago.

Društveno lastno premoženje znaša koncem I. 1915 K: 519.848⁴⁰. Deležnikov je bilo koncem I. 1915 1924 a 15.615 deleži, ki reprezentujejo jamstvene glavnice za 6.083.850 K.

Nacelstvo
 Predsednik: **Andrej Kalan**, prelat in stolni kanonik v Ljubljani.
 I. podpredsednik: **Karel Pollak ml.**, tovarnar v Ljubljani.
 II. podpredsednik: **B. Remec**, o. kr. profesor v Ljubljani.

Člani: **Ivan Dolenc**, o. kr. profesor v Ljubljani; **Zajo Albin**, o. kr. rač. obojav v Ljubljani; **Anton Kralj**, tajnik Zadrugne zveze v Ljubljani; **dr. Marhar Alojzij**, gimn. profesor v Ljubljani; **dr. Jakob Mohorič**, odvetnik kandida v Ljubljani; **dr. Fran Kapež**, odvetnik v Ljubljani; **Ivan Sušnik**, stečajni kanonik v Ljubljani; **Anton Sušnik**, o. kr. g. profesor v Ljubljani; **dr. Viljem Schweitzer**, odvetnik v Ljubljani; **dr. Aleš Ušeničnik**, prof. bogoslovja v Ljubljani; **Fran Verbič**, o. kr. gimn. prof. v Ljubljani; **Ignacij Zapletnik**, katehet v Ljubljani.

Nadzorstvo:
 Predsednik: **Anton Kržič**, o. kr. profesor in kanonik v Ljubljani. — Člani: **Anton Čačič**, katehet v Ljubljani; **K. Gruber**, o. kr. in rač. official v Ljubljani; **Ivan Mlakar**, profesor v Ljubljani; **Avguštin Zajo**, o. kr. rač. revizent in posestnik v Ljubljani.

!! Ako še niste, pošljite naročnino !!

Dobro „IKO“ uro

vsak občuduje in zaželi, kajti ona je **mojstrsko delo urarske umetnosti!**

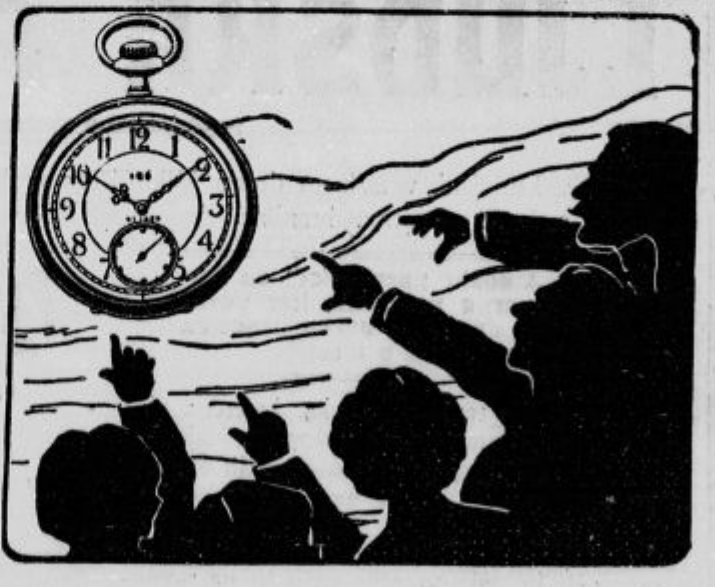
Razpošilja se po povzetju Neugajajoče zamenjam!

Velika izbira ur, verižic, prstanov, lepoticja, daril in v velikem krasnem ceniku, katerega zahtevajte zastonj in poštine prosto.

Zato uro zastonj!
 Natančneje v krasnem ceniku, ki se pošlje zastonj in poštine prosto.

Tako sodijo vse stranke. Čisto takih pisem Vam lahko pokažem. Po letih še ni popravila potrebna. Moji znanci so zelo iznenadeni, da ona kovinska ura, katero sem ori Vas kupil K 4¹⁰, še ni bila oopravljena in gre vedno aobro. Pošljite mi sedaj ravno tako za mojega nečaka. Vsoto K 4¹⁰ pošljem istočasno po poštni nakaznici na Vas. Vas najlepše pozdravljam Skaričevu ori Krapinu. Franc Mlinarič, pos.

Vse ure so natančno preizkušene!

Lasna znamka „IKO“ svetovnoznana. Svetovna razpošiljalnica. Lastna protokolirana tovarna ur v Švic.

H. SUTTNER samo v LJUBLJANI št. 1.

Svetovnoznana radi razpošiljanja dobrih ur. Nobene podružnice.

Ujoma zapustna ura

nastavljeno regulo, in re-
pisa Nikol ali jeklo K
12 - 18 - 20 - 2 radj-
svetila kazal K 16 -
10 - 24 - 4 arab okr.
K 18 - 24 - 20 - a rad.
svot kas K 20 - 25 -
arabr. nap. ura na zlatih
K 20 - 25 - 40 - 14 k.
zlatna zapustna ura na
zlatih K 100 - 120 -
140 - Zlatne pismane
dovoljena ali denar taca.)

Prva tovarna oz JAN KONRAD
v in kr dvorni stičnik Birn št 1255 (Oeske.)
Na željo se vsakomur zastavi pošlje moji glavni cenik.

Framydol je sredstvo za pomlaje-
vanje las, ki rdeče, svetle
in sive lase in brade za trajno temno pobr-
va. 1 steklenica s poštno vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo po-
rdeči bleda lica. Učinek je cu-
dovit. 1 steklenica s poštno
vred K 2-45. Pozvelje
85 vinar ev več. Naslov za naročila:
JAN GROLICH, drožerija pri angelu,
Brno 64, Morava.

Avtomatična past

za podgane K 5-80, za miši K 4 00,
love brez nadzorstva do 40 ži-
vali v eni noči, ne zapuste ni-
kake sledi in se same zopet
nastavijo. Posod najboljši uspehi. Mnogo za-
hvalnic. Pošlila se po povzetju ali proti pred-
plačilu. Poština 80 vinarjev. Izvozna tvrdka
Tintoer, Dunaj 111, Neutlingg 26-L.

Kranjska deželna zavarovalnica v Ljubljani,
p. a. dež. življ. in redne, nezd. in kamst. zavarovalnica

sprejema zavarovanja na doživeje in smrti,
otroških det, rentna in ljudska, neugodna in
jamstvena zavarovanja.

Javen zavod. Absolutna vernost. Nizke premije,
Udeležba na dividendah pri življenjski zavarov-
že po prvem letu.

Stanje zavarovanj koncem 1914 K 173,490.838 -
Stanje gar. fondov koncem 1914 K 48,732.022-76

V letu 1914 se je izplačilo za-
varovancem na dividendah
čistega dobička K 432.232-61

Kdor namerava skleniti življenjsko zavarovanje veljavne škrtali za vojno
zavarovanje, naj se v listih korist obrne da perlinovane podružnice.

Prospekti zastoni in poštnine prosto.

Sposobni zas opnik se sprej-
mejo po najugodnejšim pogoji.

Marije Terezije cesta 12.

LAZOUJ II. DUSILINO PROSTO
dohivsk na šer-
ljo mo glavni
katalog s ca
400 slikami ur,
srebrne, zlat-
nine, godbenih
in briv prostim,
Sol in k. ncert,
v.oline po K 17, 14, 16, 18,
22 20, 40 in vis. Doure har-
menike K 8, 10, 12, 14, 16,
22 20, 40, 10 in vis. Zamena
dovoj, ali
denar nazaj.
Pošlilat, po
povzetju ali
predplačilu
Razpoštila-
nien:

JAN KONRAD, s. l. kr. deor.
d. b. Vozar (Dofa) št. 175, Oeske.

Proč s tem-le

Skrajanje
nog ne-
vidljivo.
Elastična ro. 8 in 2. na v. i. il-
bi se lahko vsak čevlji. Frank-
ro pošlje zastoni. Exiens on
Gen. 7 omej. sam. Frankfurt
am Main, Ebersheim Nr. 38.

Jetični

Bojni na prsih **Bojni na prsih** **Nadušljivi**
Bledični **Škrofulozni** **Slabokrvni**

Kopno se je našlo sredstvo, ki prinaša ravno navo-
denim bolnikom dolguzanal eno poln šan ein ozdravi enje:
Lekarna Vertesa Apenoroželezni sirup.

To sredstvo se je izkazalo stajano pri stotihoc bol-
nikih in ga tedaj pripravljajo in uporabljajo najodličnejši
profesorji in zdravniki kot najvažnejše sredstvo pri-
gorenjih boleznih kakor tudi pri: os. ovarem kačlja,
analeški boleznih (rhabdij), lije-
vanju krvi, suhosti, ženakih bo-
leznih ter pri slabosti in utruje-
nosti vsake vrste. Radi sv. ega i-
rejnega okusa in duha ga radi zav-
riva o na večji razvajo, celo otroci.

Vojaki, ki se nrujeni in
oslabljem vračajo z bojiča, ga radi
jemlo z veliko koristi za utrdi ev
in okrepitev organizma, ki je osla-
bel po vojnih naporih.

1 steklenica K 6.- franko; 4 stekle-
nice, navadno zadostujejo za eno zdrav-
ljenje. 6. š. se pošl o denar naprej. K
17.- franko; pri **L. Vertes** Adler-
Apotheke Luzca 787. 140

**Kupujte v Katoliški
Bukvarni!**

Srbečico, lišaje

odstrani prav naglo dr. Fiesch-n „ru-
javo mazilo“. Mali lonček K 1 60, ve-
liki K 3.- porcija za rodbino K 9.-.
Z uporebnim navodilom se naroča pri:
Dr. E. Veschs Kronen Apotheke, aab i yör). Linzaru

Jaz Ana Csillag

s svojimi 185 cm dolgimi orjaškimi
Lorelejskimi lasmi, ki sem jih dobila
po 19 mesečni rabi pomade in sem
jo iznašla sama. To je edno sred-
stvo proti spadanju las, za njih rast
in negovanje, za očititev las šča,
pr moških krepko nospeti in rasti
brade, in že ne kratki dobi de-le lasem
in bradi naravni blest in polnost, in
jih varuje pred prezgodnjim osv. venjem
do najvišje starosti

lonček po K 6.-, K 10.- in K 15.

Po pošti se pošlila vsak dan po vsem
svetu s poštnim povzetjem ali doure
naprej iz trgovice namor je nastavljen
vsa naročila

Ana Csillag, Dunaj I, Kohlmarkt 11.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta šte. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko
cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8. do 1. ure in jih obrestuje po

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so po-
poinema varno naložene, ker poso-
jilnica daje denar na varoz posestov
na deželi in v mestih.

4 1/4 %

Mezeroni zakladi znašajo okroglo
vredn 800.000.-. Stanje hranilnih
vlog je bilo koncem leta 1915
23 milijonov kron.

brez odbitka rentnega davka, katerega pla-
čuje zavod sam za svoje vložnike, tako da
dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krome
25 vinarjev na leto.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi
po pošti in daje za njih vplačilo na razpo-
lago pošne položnice. Sprejema tudi vloge
na tekoči račun ter daje svojim zadržnikom
posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez
nje na osebni kredit proti poroštvu ali
zastavi vrednostnih papirjev. — Menjice se
eskomptujejo najboljšo.

